

Specifika činnosti Vojenské policie v době nouzového stavu

Bc. Denisa Vostalová

Diplomová práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Denisa Vostalová**
Osobní číslo: **L21328**
Studijní program: **N1032A020002 Bezpečnost společnosti**
Specializace: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Specifika činnosti Vojenské policie v době nouzového stavu**

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte z dostupných zdrojů teoretický vstup do problematiky činnosti Vojenské policie v době nouzového stavu i mimo něj, její hlavní úkoly a působnost.
2. Charakterizujte činnosti a postupy Vojenské policie v průběhu nouzového stavu.
3. Provedte analýzu využití zdrojů Vojenské policie při vzniku krizové situace a v době nouzového stavu.
4. Navrhněte vhodná opatření ke zlepšení plnění úkolů Vojenské policie.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. DOLEJŠÍ, Ladislav et al. *Vojenská policie*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2020. ISBN 978-80-7278-813-2.
2. ČESKO. *Zákon o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii)*. Praha: Parlament ČR, 115/2013, číslo 300. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300>
3. ESSENS, Peter a Thomas de VRIES, 2016. *Effective Civil-Military Interaction in Peace Operations*. Springer. ISBN 978-3-319-26806-4.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucí diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Ing. Eleonóra Benčíková, PhD., MPH, MHA**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2022**

Termín odevzdání diplomové práce: **28. dubna 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 28.4.2023

Jméno a příjmení studenta: Bc. Denisa Vostalová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá specifickými činnostmi Vojenské policie v době nouzového stavu i mimo něj. Teoretická část je zaměřena na právní úpravu Vojenské policie, její historický vývoj a organizační strukturu, kde jsou rozdělena jednotlivá velitelství. Další část pojednává o jednotlivých povinnostech, oprávněních a úkolech Vojenské policie. Následně jsou v práci vyčleněna oddělení Vojenské policie a jejich specifické činnosti. V neposlední řadě je teoretická část věnována specifickým činnostem Vojenské policie v době nouzového stavu a při vzniku krizové situace, nebo jiného nebezpečí. V praktické části je provedena analýza využití zdrojů Vojenské policie v případě vyhlášení nouzového stavu nebo krizové situace. Analýza se dále věnuje současnému stavu Vojenské policie a jejímu postupu při napadení chráněného objektu. Na základě výsledků analýzy jsou zpracovány návrhy na využití zdrojů Vojenské policie a možné zlepšení její činnosti.

Klíčová slova: Vojenská policie, Nouzový stav, Krizová situace, Specifické činnosti.

ABSTRACT

This diploma thesis will discuss the operations of the military police during and out with the state of emergency. The theoretical part is focusing on the legislation of the military police, its historical development, and organisational structure with defined division of headquarters. The next part defines individual duties, competencies and tasks of the military police. Then it describes specific duties of each department of the military police. The theoretical part of the dissertation is summed up by the overall duties of the military police when any state of emergency or danger occur. The practical part analysis the use of resources during the state of emergency or any critical situation. It focuses on the current situation in the military police and the steps it takes when protecting premisses. The data from the analysis might suggest possible improvements of the military police operations.

Keywords: Military police, state of emergency, crisis situation, specific activities.

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí práce, paní Mgr. Ing. Eleonóře Benčíkové, PhD., MPH, MHA, za odborné vedení a cenné rady při psaní mé diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala kolegům od Vojenské policie, kteří přispěli svými znalostmi k psaní této práce. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, kteří mi byli oporou po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 PRÁVNÍ ÚPRAVA VOJENSKÉ POLICIE	12
1.1 INTERNÍ PŘEDPISY	15
2 VÝVOJ VOJENSKÉ POLICIE.....	16
2.1 HISTORIE A VZNIK VOJENSKÉ POLICIE.....	16
2.2 OBDOBÍ PO ROCE 1918	17
2.3 OBDOBÍ PO ROCE 1991	18
2.4 MÍROVÁ MISE NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ (IRAQI STABILISATION FORCES)	19
2.5 ÚČAST V MÍROVÝCH OPERACÍCH.....	20
3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA VOJENSKÉ POLICIE	21
3.1 HLAVNÍ VELITELSTVÍ VOJENSKÉ POLICIE.....	21
3.2 VELITELSTVÍ OCHRANNÉ SLUŽBY VOJENSKÉ POLICIE	21
3.3 VELITELSTVÍ VOJENSKÉ POLICIE OLOMOUC.....	22
3.4 VELITELSTVÍ VOJENSKÉ POLICIE TÁBOR.....	23
4 POVINNOSTI, OPRÁVNĚNÍ A ÚKOLY VOJENSKÉ POLICIE	24
4.1 ÚKOLY VOJENSKÉ POLICIE.....	24
4.2 JEDNOTLIVÁ OPRÁVNĚNÍ.....	25
4.2.1 Oprávnění držet a používat nebezpečné látky a věci	25
4.2.2 Oprávnění při dohledu nad bezpečností provozu vozidel	26
4.2.3 Oprávnění při nakládání s informacemi	27
4.2.4 Oprávnění požadovat vysvětlení a prokázání totožnosti.....	27
4.2.5 Oprávnění odebrat zbraň a provést prohlídku osoby	28
4.3 POUŽITÍ DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ VOJENSKÝM POLICISTOU	28
4.4 VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ.....	29
5 ODDĚLENÍ VOJENSKÉ POLICIE A JEJICH SPECIFICKÉ ČINNOSTI.....	31
5.1 DOPRAVNÍ A POŘÁDKOVÁ SLUŽBA	31
5.2 OCHRANNÁ SLUŽBA	32
5.3 KRIMINÁLNÍ SLUŽBA	33
5.4 POHOTOVOSTNÍ ODDĚLENÍ	33
5.5 KYNOLOGICKÁ SLUŽBA.....	35
5.6 PYROTECHNICKÁ SLUŽBA.....	36
5.7 AKTIVNÍ ZÁLOHA VOJENSKÉ POLICIE	36

6	SPECIFICKÉ ČINNOSTI VOJENSKÉ POLICIE V PŘÍPADĚ NOUZOVÉHO STAVU	38
6.1	ČINNOSTI PŘI VZNIKU KRIZOVÉ SITUACE A JINÉHO NEBEZPEČÍ	40
7	DÍLČÍ ZÁVĚR	42
II	PRAKTICKÁ ČÁST	43
8	SWOT ANALÝZA VYUŽITÍ ZDROJŮ VOJENSKÉ POLICIE	44
8.1	SILNÉ STRÁNKY	46
8.2	SLABÉ STRÁNKY	48
8.3	PŘÍLEŽITOSTI	49
8.4	HROZBY	51
8.5	VYHODNOCENÍ SWOT ANALÝZY	53
9	SOUČINNOSTNÍ CVIČENÍ VOJENSKÉ POLICIE	58
9.1	UČEBNÍ CÍLE	59
9.2	ORGANIZAČNÍ POKYNY	60
9.3	PLÁN SPOJENÍ	60
9.4	FÁZE SOUČINNOSTNÍHO CVIČENÍ	62
9.5	BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ	63
9.6	NÁMĚT	66
10	KONTROLNÍ LIST (CHECKLIST)	67
11	NÁVRHY NA LEPŠÍ VYUŽITÍ ZDROJŮ VOJENSKÉ POLICIE A NA ZLEPŠENÍ JEJÍ ČINNOSTI	70
	ZÁVĚR	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	78
	SEZNAM OBRÁZKŮ	79
	SEZNAM TABULEK	80
	SEZNAM GRAFŮ	81
	SEZNAM PŘÍLOH	82

ÚVOD

Zajištění úplné bezpečnosti státu je v posledních letech jakousi raritou. Přestože se Česká republika řadí mezi deset nejbezpečnějších zemí světa, její pozici poslední dobou zhoršuje zapojování do zahraničních konfliktů, což může znamenat vyjadřování nesouhlasu občanů a takzvané rozdělování národa na dvě poloviny. Pomoc jiné zemi je důležitá, pokud nepřesahuje možnosti dané země. V posledních letech se však Česká republika potýkala s vážným problémem, kterým bylo infekční onemocnění Covid-19. Zasáhlo téměř celý svět a celou Českou republiku, včetně Vojenské policie a jiných bezpečnostních složek a sborů. Díky tomu byly stanoveny zvláštní opatření, které vybočovaly z běžné činnosti VP a které vyžadovaly výpomoc jednotlivých složek.

Vojenská policie je samostatnou odbornou složkou spadající přímo pod Ministerstvo obrany České republiky. Zabezpečuje ochranu významných vojenských objektů a zajišťuje bezpečnost při vojenských přesunech, hraje důležitou roli při zajištění bezpečnosti vojáků a vojenských zařízení během vojenských operací a cvičení. Sehrává tak důležitou roli pro zajišťování i poskytování bezpečnosti státu, především jeho významným objektům. Mimo jiné zajišťuje i bezpečnost chráněných osob, které určí ministr/ministryně obrany nebo diplomatických návštěv. Doprovází také zahraniční ozbrojené síly napříč územím České republiky a zároveň chrání jejich majetek po celou dobu jejich pobytu na území ČR. Hlavním úkolem VP je však dohlížení na dodržování kázně ve vojenských objektech a vojáků celkově.

Každá mimořádná událost přinese velké ztráty, ale také velká poučení a příležitosti ke zlepšení. Země musí být připravena na jakoukoliv situaci, která by mohla nastat nejlepším možným způsobem. To zahrnuje zavedení bezpečnostních a preventivních opatření, díky kterým lze situaci předejít nebo ji potřebným způsobem eliminovat. Je jisté, že některým přírodním hrozbám lze jen těžko předejít, což se potvrdilo při výskytu tornáda na jižní Moravě v roce 2021. Připravenost na takovéto situace je důležitá jak pro veškeré bezpečnostní složky a sbory, tak pro každého občana v rámci jeho vlastní bezpečnosti. Výstup této práce poukazuje na možné nedostatky působnosti Vojenské policie a její nasazení při vzniku nouzového stavu, kdy může značně přispět ke zmírnění dopadů situací a událostí mající vliv na ohrožení zdraví, životů a majetku osob. Lze jí využít při plnění úkolů obrany státu nebo k humanitární či jiné pomoci. To z ní činí všestrannou a výkonnou složku pro stát.

CÍLE A METODY

Hlavním cílem této diplomové práce je uvést specifické činnosti Vojenské policie při každodenní práci a v době nouzového stavu a následně provést analýzu využití zdrojů Vojenské policie České republiky v době nouzového stavu i mimo něj.

Díličními cíli je zpracovat z dostupných zdrojů teoretický vstup do oblasti Vojenské policie, jejich hlavních úkolů a působnosti. Následně uvést činnost Vojenské policie při vzniku krizové situace a popsat její postup.

Použité metody při zpracování

Pro zpracování této práce bylo použito následující metody:

Pozorování – pomocí pozorování konkrétních činností Vojenské policie bylo možné lépe porozumět tématu a rozvinout tak teoretické poznatky. Součástí byla také osobní zkušenost autorky s prací Vojenské policie, a tak bylo možné pozorovat také práci kolegů a kolegyně při běžné činnosti i při výpomoci v době nouzového stavu.

Sběr dat – slouží k lepšímu porozumění dané problematice. K tomu bylo využito informací z odborné literatury, legislativních předpisů a dokumentů a internetových zdrojů.

Analýza – k analýze bylo využito metody SWOT, která poukázala na silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby Vojenské policie pro případ nasazení nebo výpomoci při mimořádných událostech. K ověření správnosti postupu řídicího při cvičení byl vypracován kontrolní seznam (checklist). Druhý kontrolní seznam byl vytvořen pro poskytování výpomoci Vojenské policie Policii ČR při omezení pohybu osob a jejich kontrole v daných okresech.

Syntéza – je to myšlenkový pochod sloužící k uspořádání jednotlivých částí do celku. Pomocí syntézy byly vytvořeny návrhy na zlepšení.

Námět součinnostního cvičení – pro lepší porozumění činnosti Vojenské policie v praxi byl vypracován návrh na součinnostní cvičení VP při vniknutí neoprávněné osoby do zásobovacího úseku, kde je popsána její činnost a postup.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ ÚPRAVA VOJENSKÉ POLICIE

Vojenská policie je zvláštní složkou spadající pod Ministerstvo obrany. Její právní úprava je zakotvena v různých zákonech a vyhláškách, které s ní souvisejí podle působnosti. Její činnost je specifikována také v jednotlivých vnitřních předpisech a nařízeních, kterými jsou Rozkazy ministra/ministryně obrany, Závazné pokyny Náčelníka Vojenské policie a jiné vnitřní předpisy určené pro vnitřní potřebu. Hlavním právním předpisem Vojenské policie je především zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů, ve kterém je zakotvena její činnost, působnost, povinnosti a také oprávnění, které má vůči osobám. Zákon stanovuje úkoly Vojenské policie, jako jsou například:

- zajišťování pořádku a bezpečnosti v objektech a prostorách v užívání ozbrojených sil,
- provádění vyšetřování trestných činů, přestupků a porušení služebních předpisů včetně shromažďování důkazů, a
- zajišťování ochrany konvojů a přepravy důležitých osob a materiálů.

Důležitou součástí zákona o Vojenské policii je její samotné postavení. Vojenská policie spadá pod Ministerstvo obrany a plní tak úkoly policejní ochrany vůči ministerstvu, ozbrojeným silám České republiky, vojenským objektům, vojenskému materiálu a ostatnímu majetku státu, se kterým je příslušné hospodařit ministerstvo. Policejní ochranu poskytuje také ozbrojeným silám jiného státu v případě průjezdu či pobytu na území České republiky a jejich materiálu. Zákon také upravuje jejich práva a povinnosti, vzdělávání a výcvik, způsoby použití donucovacích prostředků, kontrolu jejich činnosti a spolupráci s jinými bezpečnostními složkami (Česká republika, 2013).

Nově byl zaveden také zákon č. 18/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii a o změně některých zákonů. Zákon rozšířil pravomoci Vojenské policie, převážně v oblasti pobytu ozbrojených sil jiného státu na území České republiky. Jedná se tedy o poskytování policejní ochrany ozbrojeným silám jiného státu při jejich průjezdu Českou republikou nebo jejich pobytu na našem území, a to včetně ochrany jejich materiálu. Při průjezdu cizích ozbrojených sil se Vojenská policie zaměřuje zejména na jejich doprovod při přejezdech konvojů, ochranu jejich materiálu při jízdě i v případě zastavení konvoje. Obdobná ochrana je i v případě pobytu těchto sil na našem území. Úkoly plní vojenský policista i v zahraničí, kde tyto plní na základě mezinárodní smlouvy nebo

v případě nasazení v zahraniční operaci, a to na základě rozhodnutí mezinárodní operace, které je členem a která takto rozhodla (Česká republika, 2023).

Stejně jako voják, tak i každý vojenský policista musí být řádně označen hodností a jmenovkou, popřípadě služebním číslem. Vojenský policista je vždy označován vlastním přiděleným služebním číslem. Ve vyhlášce č. 301/2013 Sb., o stanovení způsobu zevního označení Vojenské policie a vojenských policistů, vzoru služebního průkazu a barevného provedení a označení dopravních a speciálních prostředků Vojenské policie je vymezeno označení vojenských policistů jednotlivými znaky. Označení se týká také vozidel na území České republiky i v zahraničí, kde nápis na vozidlech bývá vyznačen v cizím jazyce. Vyhláška je upravena vyhláškou č. 140/2019 Sb., která upravuje některá ustanovení a odstavce, zejména se zaměřením na označení vojenského policisty při výkonu (Česká republika, 2013).

Významným předpisem pro Vojenskou policii, stejně jako pro Armádu České republiky, je zákon č. 221/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky. Jelikož každý vojenský policista je vojákem z povolání, řídí se proto těmito předpisy. Zákon vymezuje, co jsou ozbrojené síly, jaké je jejich řízení a jejich úkoly. Hned v úvodu zákon vymezuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti a také omezení, týkající se sdružovacího práva, konkrétně zakládání a pořádání politických hnutí a kampaní. Paragraf 33 tohoto zákona se týká Vojenské policie z hlediska evidence vozidel ozbrojených sil. *„Vojenská policie eviduje vozidla ozbrojených sil v registru vozidel, přiděluje jim vojenskou poznávací značku, vydává osvědčení o technickém průkazu vozidla ozbrojených sil a vojenským vozidlům vydává technický průkaz vojenského vozidla. Silniční vozidla jsou vybavena technickým průkazem silničního motorového a přípojného vozidla podle zvláštního právního předpisu.“* (Česko, 1999).

Vojenský policista může, stejně jako příslušník policie nebo strážník obecní policie, řídit provoz na křižovatce, přičemž jeho pokyny jsou nadřazené místní, obecné a přechodné úpravě provozu. S provozem na pozemních komunikacích jsou spojeny také další pravomoci, především:

- podrobit se na výzvu vojenského policisty vyšetření ke zjištění, zda řidič není ovlivněn alkoholem,
- podrobit se na výzvu vojenského policisty vyšetření ke zjištění, zda řidič není ovlivněn jinou návykovou látkou,

- předložit ke kontrole doklady potřebné k řízení daného vozidla,

Podrobit se kontrole ke zjištění ovlivnění alkoholem a jiné návykové látky je povinen kromě řidiče také učitel autoškoly, který vykonává dohled nad řidičem motorového vozidla. Kontrola platí i pro přepravovanou osobu, která by se mohla aktivním způsobem podílet na jízdě.

Barevná provedení vozidel nesmí být zaměnitelná se zvláštním barevným provedením vozidel Vojenské policie, kdy tuto povinnost má a zajišťuje provozovatel vozidla. Zákon vymezuje také nejvyšší dovolenou rychlost jízdy, která se netýká některých uvedených orgánů, a to při plnění zvláštních úkolů. Přesto však musí dbát zvýšené opatrnosti. Jedná se o zpravodajské služby, Generální inspekci bezpečnostních sborů, stanovených útvarů policie, Vojenské policie a celních orgánů. S tím je spojena také jízda vozidel s právem přednostní jízdy, která jsou opatřena zvláštním výstražným světlem modré nebo modré a červené barvy a doplněna o výstražné zvukové znamení. Výstražným světlem jsou označena vozidla Vojenské policie podle zvláštního právního předpisu, kterým je vyhláška č. 58/1996 Sb., kterou se stanoví zevní označení a služební průkaz vojenského policisty a barevné provedení a označení dopravních prostředků Vojenské policie (Česká republika, 2000).

Při schvalování technické způsobilosti Vojenská policie vydá osvědčení o technické způsobilosti vozidla a stanoví, zda bude vozidlo označeno vojenskou poznávací značkou na tabulce nebo bude označeno jiným vhodným způsobem. Takové označení musí být zapsáno do technického průkazu vojenského vozidla (Česká republika, 2018).

Podle nařízení vlády č. 68/2015 Sb., o stanovení seznamu speciálních odborností a činností nezbytných pro plnění úkolů ozbrojených sil a Vojenské policie a výše stabilizačního příspěvku, se mezi tyto speciální činnosti řadí činnost kriminalistického technika Vojenské policie, činnosti příslušníka Vojenské policie při zpracovávání znaleckého posudku a činnosti při komplexním velení a řízení organizačním útvarům Ministerstva obrany, tedy i náčelníka Vojenské policie (Česká republika, 2015).

Jak je výše zmíněno, každý vojenský policista je zároveň také vojákem z povolání. Jejich služební zařazení je také vymezeno v zákoně č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

Při vyšetřování a oznamování přestupků postupuje Vojenská policie obdobně jako Policie České republiky v rozsahu svých pravomocí. Pokud má vojenský policista důvodné podezření, že byl spáchán přestupek nebo čin, který má znaky přestupku, oznámí

to správnému orgánu, pokud ve věci není sám příslušný k jejímu projednání. Vojenský policista také ukládá pokutu příkazem na místě, je-li to v jeho působnosti (Česká republika, 2016).

1.1 Interní předpisy

Vojenská policie je specializovanou složkou, která se řídí platným zákonem o Vojenské policii. Zákon stanovuje její obecné úkoly, části, jednotlivé pravomoci a povinnosti. Vedle zákona stojí také další předpisy, které specifikují jednotlivé činnosti, přestože je jim zákon nadřazen. Mezi tyto předpisy patří Rozkazy ministra/ministryně obrany, který je oprávněn například měnit organizační strukturu Vojenské policie. Příkladem je Rozkaz ministra obrany – Organizační řád Vojenské policie, Primární prevence rizikového chování zaměstnanců rezortu Ministerstva obrany, Ochrana vojenského objektu nebo předpisy týkající se dopravy ve vojenských prostorech. Některé předpisy se týkají společně všech zaměstnanců rezortu MO, a to jak Armády ČR, tak Vojenské policie, Vojenského zpravodajství a dalších. Předpisy pro tento účel jsou především Základní řád ozbrojených sil ČR (Zákl-1) a předpis Bezpečnostní opatření při střelbách (Vševojsk-4-2). Mezi typické předpisy Vojenské policie patří Závazné pokyny náčelníka Vojenské policie, které specifikují jednotlivá oddělení a jejich úkoly. Udávají také některé další činnosti jako eskortu, přepravu peněžní hotovosti nebo jiné náležitosti, jako vzor služebního průkazu a evidence vozidel ozbrojených sil.

2 VÝVOJ VOJENSKÉ POLICIE

2.1 Historie a vznik Vojenské policie

Historie vojenské policie sahá až do dob antiky, kdy se ve vojenských oddílech vyskytovali tzv. centurionové, kteří měli na starosti disciplínu a pořádek v řadách. V průběhu času se z centurionů stali stálí strážci, kteří se specializovali na potlačování vojenských přestupků.

V moderní podobě se vojenská policie poprvé objevila v roce 1791 ve Francii, kdy vznikla Gendarmerie nationale. Instrukce byla zodpovědná za udržování pořádku a bezpečnosti v zemi, ale také za ochranu vojenských zařízení a posádek. Francouzská gendarmerie byla úspěšná a rychle se rozšířila do dalších zemí Evropy, jako je Německo, Španělsko nebo Rakousko.

Po dlouhou dobu měly bezpečnostní složky takzvaný univerzální charakter. To znamená, že složka měla více funkcí a ty se nijak nedělily. V období středověku to byli městští žoldnéři, kteří strážili ulice měst, střežili městská vězení a případně pronásledovali lupiče a bandity a vykonávali tak policejní činnost. Později také chránili městské hradby a stali se součástí armády společně s vojenskými polními jednotkami. Právě v tomto období došlo k rozdělení bezpečnostních složek na policii a četnictvo. Tehdejší městské složky (policie) tedy zajišťovaly bezpečnost v okolí měst a jejich okolí. Bezpečnostní složky se musely soustředit také na silnice a cesty, které vedly do měst a byly důležité pro dopravu a obchod a často se zde vyskytovali bandité či loupežníci. Právě zde pak působily „zeměpanské“ složky, které předcházely později modernímu četnictvu. Tyto činnosti potom vedly k rozdílné činnosti složek, kdy se městské složky podobaly spíše civilnímu charakteru a četnictvo spíše vojenskému (Macek a Uhlíř, 1997).

V moderní podobě se četnictvo objevuje poprvé ve Francii v 17. století, kdy původně přispívalo zejména k ochraně krále a královského dvora až do Francouzské revoluce. Po revoluci bylo četnictvo nahrazeno národním četnictvem (Gendarmerie nationale), které v době míru provádělo bezpečnostní službu a v době války bylo postupně začleňováno do operující armády. V té době vykonávalo především bezpečnostní funkce – tedy funkce Vojenské policie či polního četnictva v pozdějším pojetí a také funkci bojových jednotek, pokud to bylo potřeba. Později bylo četnictvo posilováno a tvořilo i součást císařské gardy. Po vzoru této vojenské bezpečnostní složky se rozšířilo i do dalších zemí střední Evropy, především do Rakouska a odtud potom dále do samotného Československa po roce 1918 (Macek a Uhlíř, 1997).

2.2 Období po roce 1918

V období první světové války se jednotky Vojenské policie objevily u některých československých jednotek působících v zahraničí. Do vojenských systémů byly tyto jednotky zařazeny v Rusku, kde působily od roku 1917 a na rukávu nosili příslušníci jednotky štítek s červenobílou páskou. V Itálii sloužily menší oddíly polního četnictva, které měly na svém rukávu označení granátu hořícího do boku, jež připomíná nynější znak Vojenské policie, který je odkazem právě na polní četnictvo československých legií v Itálii (Dolejší et al., 2016).

Obrázek 1 Kancelář vojenských policistů v Rusku r. 1917

Zdroj: Ministerstvo obrany ČR, 2016

Obrázek 2 Českoslovenští legionáři v Itálii

Zdroj: Ministerstvo obrany ČR, 2016

Po rozpadu Rakouska-Uherska, kdy se první světová válka chýlila ke konci, převzala Československá republika stávající bezpečnostní sbory, kterým bylo také četnictvo. Četnictvo podléhalo vojenskému právu a soudnictví a bylo považováno za samostatný oddíl. Nebylo při běžné službě nijak podřízeno vojenským úřadům. V té době byla soustava policejních orgánů nestabilní, kam spadalo také polní četnictvo. V listopadu 1918 vznikla nová armádní složka – Vojenská policie, kdy bylo hlavními důvody vzniku především kázeň a pořádek v armádě a také upevnění situace v novém státu. Následující rok byla však tato složka zrušena kvůli stabilizaci četnictva a státní policie. Dalším důvodem rušení této složky, mimo jiné i v ostatních zemích, byl nedostatek zkušeností jejich příslušníků v policejní práci. Práci této složky ihned převzalo československé četnictvo a před vypuknutím druhé světové války vzniklo polní četnictvo, které plnilo úkoly policejní služby a fungovalo také jako posila četnictva (Dolejší et al., 2016).

Po skončení války došlo k přeorganizování policie a bezpečnostních služeb a byla vytvořena nová organizace, Sbor národní bezpečnosti, která vycházela z dřívějšího četnictva. Mnoho příslušníků oddílů polního četnictva se připojilo k této nové organizaci a aktivně se účastnili bojů proti banderovcům neboli ukrajinské povstalecké armádě, na území Slovenska. Sbor národní bezpečnosti měl také na starosti většinu policejních a bezpečnostních úkolů, ale zvláštní vojenská složka, Tanková a automobilní inspekce, byla odpovědná za bezpečnost provozu vojenských vozidel. Stav trval až do roku 1991, kdy byla zřízena vojenská policie Československé armády (Dolejší et al., 2016).

2.3 Období po roce 1991

Vojenská policie v České republice prošla od roku 1991 významnými změnami. Po pádu komunistické vlády došlo v České republice k reformě vojenské struktury a Vojenská policie se stala nedílnou součástí ozbrojených sil České republiky. Byla oficiálně zřízena jako samostatný útvar ozbrojených sil, odpovědný za zajištění bezpečnosti a kázně vojenského personálu a ostrahu vojenského majetku. Vojenská policie získala rovněž pravomoc vyšetřovat a předcházet trestné činnosti v rámci ozbrojených sil. (Macek a Uhlíř, 1997).

Vojenská policie v Česku a na Slovensku působila také v mezinárodních operacích, jako například v Afghánistánu a Iráku. Jejich úkolem bylo zajistit bezpečnostní situaci a dodržování práva v prostředích, která byla mimo kontrolu civilních orgánů. Poskytovala pomoc při vnitrostátních mimořádných událostech a katastrofách, jako jsou povodně a lesní požáry. (VHÚ Praha, 2020).

V roce 1992 byl přijat zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii a od této doby se užívá názvu Vojenská policie s velkým začátečním písmenem.

2.4 Mírová mise na Blízkém východě (Iraqi Stabilisation Forces)

V roce 2003 byl vyslán první kontingent Vojenské policie do Iráku, aby plnil různé úkoly v rámci mise IZ SFOR (Iraqi Stabilisation Forces). Mezi jeho úkoly patřilo nejen výstavba nové základny na britské logistické základně Shaiba, ale také zajištění ochrany a doprovodu konvojů s materiálem a technikou 7. polní nemocnice. Kromě toho byli vybraní vojenští policisté posláni na výuku na Policejní akademii v Az Zubayru. Celý první kontingent se skládal z 93 osob a během tří let bylo v Iráku vysláno dalších jedenáct kontingentů Vojenské policie. Kromě základního kontingentu měla první mise Vojenské policie v Iráku také Skupinu speciálních operací (SOG), která se specializovala na ochranu VIP osob, organizaci a vedení konvojů a řešení krizových situací. Před svým odjezdem do Iráku se příslušníci SOG podrobili důkladné přípravě, včetně absolvování kurzů zdravotnictví a ostré střelby s automatickým granátometem AGS. Během mise se SOG také podílela na ochraně britského premiéra Tonyho Blaira, který navštívil Policejní akademii v Az Zubayru. Vzhledem k velkému riziku minových útoků byli příslušníci SOG také školeni v rozpoznávání různých druhů výbušnin a munice ještě před svým odjezdem do Iráku. V prosinci 2003 začala Policejní akademie v Iráku třítydenní výukový program, který zahrnoval jak teoretické přednášky, tak praktické výcviky, organizované podle jednotných osnov pro celý Irák. Výuka se soustředila na oblasti prohlídek osob a vozidel, služebních zákroků a střelecké přípravy, s důrazem na lidská práva. Tým byl složen z 12 příslušníků britské civilní policie, 10 příslušníků české Vojenské policie, 4 dánských a 4 britských vojenských policistů. Účelem bylo zdokonalit příslušníky irácké policie v taktických a praktických postupech, jako jsou sebeobrana, používání donucovacích prostředků, zdravotní příprava a základy policejní psychologie. V rámci kurzů střelecké přípravy se zaměřili na získání základních dovedností a návyků pro bezpečné zacházení se zbraněmi. Celkově výcvik probíhal velmi intenzivně a bylo vycvičeno přes tisíc iráckých policistů a instruktorů. Ti nejlepší pak měli možnost asistovat instruktorům Vojenské policie a pak se jimi sami stali, tím byl naplněn hlavní cíl (Marek, 2007).

Pokud šlo o veřejnou bezpečnost, bylo bezpečné ponechat zde vojenské policisty jiných států v hojnějším počtu, dokud nebyli dostatečně proškoleni a vycvičeni Iráčané. Bylo potřeba tyto síly zřídit v dostatečném počtu, řádně je vycvičit a také prověřit jejich důvěryhodnost,

ať už vůči místnímu obyvatelstvu nebo samotným jednotkám Vojenské policie a ostatním vojenským jednotkám (Crane a Terrill, 2003).

Vojenská policie se účastnila i spousty dalších misí, a to nejen ta česká, ale i například americká, která se objevila například v operaci Pouštní bouře v roce, nazývaná též jako Válka v zálivu. Po všech přípravách se přesunuly jednotky z Indiany do pouště Saúdské Arábie, kde pro ně bylo připraveno zázemí v sedmém sektoru jednotek. Když začala pozemní fáze, VP zřídila nepřátelské sběrné místo pro válečné zajatce v týlové oblasti sedmého sboru jižně od irácké hranice. Vzhledem ke svému poslání očekávali, že budou mít plné ruce práce se zpracováním spousty iráckých zajatců, jakmile válka vypukne. Fáze začala neúprosným bombardováním iráckých pozic (DePue, 2007).

2.5 Účast v mírových operacích

Vojenská policie je důležitou součástí mnoha mírových operací. Jejich hlavním úkolem je zajistit bezpečnost a ochranu vojáků, zařízení a zařízení v oblasti operací. VP také pomáhá udržovat pořádek a disciplínu mezi vojáky a plní policejní funkce v rámci oblasti operací. Efektivní civilně-vojenská spolupráce je klíčová pro úspěch jakéhokoli mírového zásahu a vojenská policie hraje důležitou roli v této spolupráci. VP musí být schopna spolupracovat s civilními orgány a zajišťovat bezpečnost a ochranu nejen pro vojáky, ale také pro civilisty v oblasti operací. Často se setkává s různými výzvami a problémy v rámci operací, jako je například nedostatek zdrojů a vybavení, nejasné mandáty a nedostatek tréninku a vzdělávání. Je důležité, aby se VP účastnila plánování a přípravy na operaci, aby se zajistilo, že budou mít dostatečné zdroje a podporu pro plnění svých úkolů.

Další důležitou součástí efektivní civilně-vojenské spolupráce je komunikace a koordinace mezi vojenskou policií a civilními orgány. Vojenská policie musí být schopna komunikovat s místními orgány, aby získala potřebné informace a zajistila, že se nezasahuje do civilních záležitostí. Zároveň je důležité, aby se účastnila koordinačních setkání a spolupracovala s civilními orgány při plánování a realizaci bezpečnostních opatření. Celkově lze říci, že vojenská policie hraje důležitou roli v úspěšném provádění mírových operací. Pouze tak může být zajištěna bezpečnost a ochrana pro vojáky a civilisty v oblasti operací (Essens a de Vries, 2016).

3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA VOJENSKÉ POLICIE

Vojenská policie má hierarchickou strukturu a skládá se z různých oddělení a jednotek. Narozdíl od Armády ČR se nečlení na roty, prapory a ostatní uskupení, nýbrž na jednotlivá velitelství, jejich jednotlivá oddělení a na služby podle odbornosti. Stejně tak jako vojenské útvary má každé velitelství Vojenské policie svůj bojový prapor.

3.1 Hlavní velitelství Vojenské policie

Hlavní velitelství vojenské policie, se sídlem v Praze, je orgánem vojenské policie, který se zabývá plánováním a realizací rozvoje vojenské policie, správou a ochranou majetku státu, který spadá pod Ministerstvo obrany a podléhá zákonu o vojenské policii. Hlavní velitelství VP je zodpovědné za interní kontrolu v rámci působnosti náčelníka Vojenské policie. V čele Vojenské policie a zároveň i Hlavního velitelství Vojenské policie stojí náčelník Vojenské policie a ten je přímo podřízen ministru (nyní ministryni) obrany ČR.

Hlavní velitelství plní jednotlivé úkoly, kterými jsou především:

- produkce bezpečnostní politiky s ohledem na zajišťování policejní ochrany ozbrojených sil, vojenských objektů, vojenského materiálu a dalšího majetku státu, se kterým je příslušné hospodařit ministerstvo,
- analýza právní úpravy v oblasti samotné policejní ochrany a další působnosti,
- zpracování podkladů pro ministra (ministryni), které se týkají VP a předkládají se Parlamentu ČR nebo vládě k projednání, předkládání návrhů týkajících se změn v organizační struktuře VP,
- bojová pohotovost Vojenské policie,
- ochrana informací ve své působnosti,
- zajišťování policejní ochrany jednotek ozbrojených sil v ČR i zahraničí, pokud jde o AČR,
- zajišťování součinnosti s určenými orgány a bezpečnostními sbory, vojenskou policií cizího státu.

3.2 Velitelství ochranné služby Vojenské policie

Jeho hlavním úkolem je zajistit bezpečnost vybraných vojenských objektů, vojenského materiálu a státního majetku, který spravuje Ministerstvo obrany. Dále se stará o ochranu

ministra obrany, určených osob a vojenských dopravních letadel a prostor pro jejich vzlet a přistání. Velitelství ochranné služby Vojenské policie také dohlíží na bezpečnost provozu vozidel ozbrojených sil a provoz na pozemních komunikacích a ve vojenských objektech. Zajišťuje kontrolní činnost v rámci úkolů Vojenské policie a své působnosti a informuje příslušné velitelské orgány o bezpečnostní situaci u podřízených útvarů a doporučuje jim potřebná opatření. Dále odpovídá za řízení a správu fyzické bezpečnosti zájmových objektů Ministerstva obrany a výrobu, evidenci a distribuci průkazů pro tento resort. Velitelství ochranné služby Vojenské policie také vykonává inspekční činnost v oblasti fyzické bezpečnosti objektů a plní úkoly pro zabezpečení bojové a mobilizační pohotovosti a uvádění útvaru do bojové připravenosti (Dolejší et al., 2016).

Ochranná služba, která je odpovědná za zabezpečení bezpečnosti chráněné osoby, má také za úkol ochranu místa, kde tato osoba pobývá, tedy jejího ubytování. Mezi její úkoly patří včasná detekce událostí naznačujících možný útok na chráněnou osobu a účinné zamezení dokončení takového útoku. Dále se snaží zabránit neoprávněným osobám vstup do prostor určených pro chráněnou osobu a brání proniknutí neprozkoumaných předmětů, jako jsou zavazadla, suvenýry, dokumenty a podobně, k této osobě. Pokud je nutné přijmout nějaká opatření nebo omezit některé aktivity chráněné osoby, jsou taková opatření aplikována pouze v souvislosti s ochranou této osoby a v takové míře, která je nezbytná. Příslušníci ochranné služby jsou povinni jednat tak, aby nezbytečně nerušili pobyt a pohodlí ostatních osob v daných prostorách (Vonlehmden, 2020).

3.3 Velitelství Vojenské policie Olomouc

Velitelství Vojenské policie v Olomouci, které je nositelem čestného názvu "Stráž obrany státu", je pověřeno zabezpečováním bezpečnosti ozbrojených sil, vojenských objektů a vojenského materiálu jako výkonný orgán policejní ochrany v rámci Moravy a některých dalších okresů. Kromě toho se také stará o zajištění policejní ochrany vojenských újezdů Libavá a Březina. Rok 2001 znamenal pro Vojenskou policii významný impuls ke změně přístupu k plnění svých úkolů. Teroristický útok na Newyorské Světové obchodní centrum v září téhož roku ukázal, že nikdo není nedotknutelný. V reakci na tuto situaci byla Vojenská policie nucena vytvořit pohotovostní oddělení na úrovni teritoriálních velitelství, specializované oddělení pro ochranu letišť a také oddělení pro ochranu muničních základen (Ministerstvo obrany, 2014).

Velitelství zajišťuje ochranu muničních základen Květná, Týniště nad orlicí, Nový ples, Čermná nad Orlicí, Mladkov a Hostašovice (Vostalová, 2021).

Obrázek 3 Teritorium Vojenské policie Olomouc

Zdroj: Ministerstvo obrany, 2014

3.4 Velitelství Vojenské policie Tábor

Velitelství v Táboře působí ve svém teritoriu, které je celkově rozsáhlé na téměř celé Čechy, kromě Prahy. Mezi jeho úkoly patří řízení trestních řízení, vyšetřování přestupků, analýza bezpečnostní situace, sledování dopravní nehodovosti, informování nadřízených orgánů o bezpečnostní situaci a navrhování potřebných opatření. Kromě toho plánují a provádějí vlastní opatření k prevenci kriminality a vedení evidencí vozidel ozbrojených sil. Dále se starají o technické zabezpečení objektů a spolupracují s dalšími orgány jako jsou Policie ČR, útvary AČR, orgány trestního řízení a státní správy. Také řídí provoz vozidel ozbrojených sil, zabezpečují přepravu peněžní hotovosti, eskortaci zadržených vojáků a ochranu technického prostoru vybraných muničních základen. Velitelství má ve své působnosti dvě muniční základny, kterými jsou Travčice a Dobronín (Ministerstvo obrany, 2014).

4 POVINNOSTI, OPRÁVNĚNÍ A ÚKOLY VOJENSKÉ POLICIE

Jak je výše v práci zmíněno, Vojenská policie plní úkoly policejní ochrany, a to především Ministerstva obrany, jehož je součástí, ozbrojených sil České republiky, vojenských objektů, vojenského materiálu a dalšího majetku, se kterým hospodaří Ministerstvo obrany. Ve své působnosti má také zajišťování policejní ochrany a doprovodu ozbrojených sil jiného státu v případě průjezdu konvoje Českou republikou a také jejich materiálu. Působnost Vojenské policie počíná převzetím konvoje cizích ozbrojených na hranicích se sousedící zemí, případně na letišti a končí stejně. V čele stojí náčelník Vojenské policie, od 1.3.2023 plukovník gšt. Ing. Jiří Roček, který je přímo podřízen ministryni obrany. Ten náčelníka do funkce jmenuje nebo odvolává po předchozím projednání v Poslanecké sněmovně, zároveň může při tomto postupu i měnit organizační strukturu Vojenské policie (Vostalová, 2021; Mlýnková, 2023).

Vojenská policie působí v rámci svých pravomocí vůči:

- vojákům v činné službě,
- příslušníkům ozbrojených sil jiného státu a jejich civilnímu doprovodu,
- osobám vyskytujícím se v chráněném objektu,
- osobám podezřelým ze spáchání trestného činu nebo přestupku v chráněném objektu, spolu s vojákem či proti vojenskému objektu, materiálu ozbrojených sil v mezích Ministerstva obrany a materiálu cizích ozbrojených sil.

4.1 Úkoly Vojenské policie

Mezi primární úkoly této složky patří zejména odhalování trestné činnosti a jejích pachatelů a s tím spojené i předcházení a prevence trestné činnosti. Úkoly mohou zahrnovat i pouhý výskyt Vojenské policie v prostoru kasáren a objektů, tedy její viditelnost, což může odradit případné pachatele. Zahrnuje i možná poučení a vzdělávání vojáků o jejich povinnostech a pravidlech, která musí dodržovat, přestože každý voják má a musí znát své povinnosti. VP provádí pravidelné kontroly měření rychlosti ve vojenských prostorech a s tím související kontroly dokladů řidičů, knihu jízd vozidla a orientační dechovou zkoušku ke zjištění přítomnosti alkoholu. Dále VP působí jako policejní orgán v šetření přestupků. Pátrá po pohřešovaných vojácích, po odcizeném nebo ztraceném materiálu ozbrojených sil ČR a jiného státu a zároveň se podílí na ochraně takového materiálu. Vykonává také dohled nad dodržováním kázně a pořádku ve vojenských objektech a vojáků na veřejnosti.

Zabezpečuje také ochranu určených vojenských objektů a tím i režimová opatření vstupu a vjezdu do těchto objektů. Dohlíží na výcvik a zdokonalovací odborný výcvik řidičů vozidel ozbrojených sil a provádí následně zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o řídičská oprávnění a zároveň také schvaluje technickou způsobilost vozidel. Mezi další přední činnosti patří zajišťování doprovodu a ochrany ministra/ministryně obrany a dalších určených osob, které jsou označovány jako chráněné osoby. Podílí se na ochraně oficiálních delegací a návštěv České republiky, například ministrů jiných zemí a mimo naše území se podílí na ochraně občanů ČR v rámci nasazení. V neposlední řadě poskytuje ochranu vybraných vojenských dopravních letadel určených pro přepravu ústavních činitelů a také prostor určený pro odbavování před letem, prostor ke vzletu a přistání. Na vyžádání poskytuje doprovod a ochranu této přepravě. VP vede určité evidence potřebné k zajišťování svých úkolů, především tedy evidenci vozidel ozbrojených sil a evidenci případů, kterými se zabývá. Na základě právních předpisů a mezinárodních smluv může plnit také další úkoly nebo úkoly v rámci součinnosti s jinými složkami (Česká republika, 2013).

4.2 Jednotlivá oprávnění

Vojenská policie byla zřízena především pro potřeby armády právě kvůli nastolení kázně a pořádku. Jednotlivá oprávnění jsou upravena v zákoně č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii, který byl v letošním roce rozšířen o některé pravomoci. Lze říct, že tato oprávnění jsou obdobná jako u Policie České republiky, která se řídí zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, která má oprávnění s rozšířenou působností. Mezi tato oprávnění patří oprávnění držet a používat nebezpečné látky a věci, oprávnění při dohledu nad bezpečností provozu vozidel, oprávnění nakládat s informacemi, pořizovat záznamy, získávat osobní údaje pro budoucí účely, oprávnění požadovat informace z informačních systémů, oprávnění požadovat vysvětlení nebo prokázání totožnosti, oprávnění osobu zajistit, připoutat, odebrat zbraň a provést prohlídku osoby. Mezi další oprávnění patří například zákaz vstupu na určená místa, umístování do policejní cely, oprávnění v rámci chráněného objektu a některá další (Polián, 2001; Česká republika, 2013).

4.2.1 Oprávnění držet a používat nebezpečné látky a věci

Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi stanovuje systém prevence závažných havárií pro objekty, která uchovávají nebezpečnou látku a klade si za cíl snížit možnost vzniku závažné havárie. Stanovuje tedy zároveň povinnosti osob, které tento objekt

užívají nebo s ním určitým způsobem zacházejí. Zákon se však nevztahuje na vojenské objekty a vojenská zařízení a některé další přepravy či skladování, stanovené tímto zákonem (Česko, 2015).

V případě Vojenské policie jde o nebezpečné látky typu výbušniny, výbušného předmětu, omamné a psychotropní látky a jedy. Využívá je například pro účely výuky či výcviku, kde se může jednat o pyrotechnickou službu nebo házení ručních granátů v rámci přezkoušení nebo cvičení, a dále pro expertizní a znaleckou činnost. V souvislosti s tím je oprávněna nebezpečné látky přepravovat zejména k likvidaci nástražných výbušných systémů, nalezené munice a výbušniny, pro výcvik služebních psů a proti pachateli zvláště závažného zločinu, nebo pokud je ohrožena bezpečnost chráněného objektu (Chalupský, 2022).

4.2.2 Oprávnění při dohledu nad bezpečností provozu vozidel

Vojenská policie v souvislosti se svými pravomocemi kontroluje dodržování pravidel silničního provozu ve vojenských prostorech a řidičů vozidel ozbrojených sil. V případě vzniku dopravní nehody tuto objasňuje pouze v případech, kdy na nehodě měla účast pouze vozidla ozbrojených sil a nevznikla žádná škoda na majetku a zdraví třetí osoby. Ve spojitosti s kontrolou provozu může vojenský policista vyzvat řidiče takového vozidla, nebo osobu provádějící výcvik řidičů těchto vozidel, aby se podrobila vyšetření ke zjištění přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky v těle. Osoba je zároveň povinna po výzvě vojenského policisty prokázat svou totožnost a předložit doklady potřebné k řízení tohoto vozidla a případně i toto vozidlo podrobit kontrole technického stavu nebo hmotnosti a rozměrů. Ve vojenských prostorech a na jiných určených místech VP měří rychlost vozidel ozbrojených sil a v případě potřeby vozidla zastavuje použitím prostředku, který je určený k zabránění odjezdu vozidla anebo toto vozidlo odtáhne. V chráněných objektech je vojenský policista oprávněn vůči všem účastníkům provozu, a to i k prohlídce vozidla. Zajímavostí je také to, že vojenským zkušebním komisařem může být pouze vojenský policista určený náčelníkem Vojenské policie.

V případě letecké dopravy je vojenský policista oprávněn provést bezpečnostní prohlídku letadla, přepravovaných osob a zavazadel se zaměřením na věci a předměty, které by mohly být použity k teroristickému útoku nebo trestnému činu (Česko, 2013).

4.2.3 Oprávnění při nakládání s informacemi

Pro své účely a plnění svých úkolů VP zpracovává informace, vede evidence a statistiky v informačním systému Vojenské policie. Má také pravomoc žádat informace z různých evidencí, jako evidence občanských průkazů, cestovních dokladů nebo obyvatel, a to formou dálkového a nepřetržitého přístupu. Informace může žádat především z důvodu vyšetřování či odhalování trestné činnosti a přestupku, nebo pokud je pátráno po osobách a věcech (Česko, 2013).

4.2.4 Oprávnění požadovat vysvětlení a prokázání totožnosti

Stejně jako Policie České republiky i Vojenská policie může požadovat jistá vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění, nebo odhalení trestné činnosti, přestupku a jeho pachatele. Kdokoliv má právo odepřít podání vysvětlení, pokud by osobě blízké, která je vymezena zákonem, mohla způsobit postih nebo trestní stíhání. Stejně tak může podání vysvětlení odmítnout osoba, která by tímto porušila povinnost mlčenlivost udělenou státem. Osoba, která se bez omluvy nedostaví k podání vysvětlení, může být v takovémto případě předvedena vojenským policistou. Stejně jako policista i vojenský policista sepisuje úřední záznam o podání vysvětlení, a to bez zbytečného odkladu (Fryšták, 2015).

Každá osoba, která se dostaví k výslechu nebo osoba, která má být nějakým způsobem kontrolována vojenským policistou a kterou vojenský policista k tomuto vyzve, je povinna prokázat svoji totožnost. Tím se rozumí prokázání jména, příjmení, data narození, a v případě potřeby také trvalou adresu, rodné číslo nebo státní příslušnost. K tomuto lze využít občanský průkaz nebo cestovní pas, a to stejné platí, pokud se osoba zdržuje v blízkosti chráněného objektu a mohla by jej nějakým způsobem ohrozit, nebo do něj vstupuje. Jestliže voják nebo jiná osoba odmítne prokázat svou totožnost nebo ji prokázat nemůže, vojenský policista je oprávněn v takovémto případě osobu předvést k úkonu zjištění totožnosti

a klade-li osoba odpor, je vojenský policista oprávněn tento odpor přiměřeným způsobem překonat. Pokud totožnost této osoby nelze zjistit ani po vyhledání ve vojenských evidencích a evidenci obyvatel, může této osobě stanoveným způsobem snímat daktyloskopické otisky prstů, zjišťovat tělesné znaky, měřit zevnějšku tělo, pořídít obrazový záznam a odebírat biologické vzorky ke zjištění genetických znaků. Pokud jde o odběr krve, musí tento odebrat pouze zdravotní personál, jelikož jde o zásah do tělesné integrity (Česko, 2013).

V souvislosti s předvedením je vojenský policista také oprávněn k některým úkonům, které mu ukládá zákon. Úkony jsou zejména zajištění osoby, která při předvedení klade odpor, ohrožuje jakýmkoliv způsobem život svůj nebo jiné osoby anebo ničí majetek a ani po výzvě nereagovala a od jednání neupustila. Zajistit také může osobu, která byla přistižena při jednání majícím znaky přestupku a mohla by v tom pokračovat nebo vojáka, který se zdržuje mimo útvar a místo výkonu služby neoprávněně. Zajištění takové osoby může trvat po nezbytnou dobu, nejdéle však 24 hodin od okamžiku, kdy byla zajištěna. Podobně vojenský policista jedná i v případě připoutání, které může trvat nejdéle 2 hodiny. Pokud ovšem osoba po sejmutí pout znova klade odpor, může být opět připoutána (Česko, 2013).

4.2.5 Oprávnění odebrat zbraň a provést prohlídku osoby

V případech, kdy osoba, jejíž práva může omezit vojenský policista, vyhrožuje svou nebo cizí zbraní a hrozí nebezpečí, že této zbraně bude použito k násilí, je vojenský policista oprávněn tuto zbraň osobě odebrat, čemuž předchází výzva, aby osoba od tohoto jednání upustila. Provést prohlídku osoby je možné, pokud se jedná o osobu, které má být omezena osobní svoboda, má proti ní být veden úkon a osoba by nemusela spolupracovat a také v případech zajišťování policejní ochrany chráněného objektu (Česko, 2013).

4.3 Použití donucovacích prostředků vojenským policistou

Vojenský policista je oprávněn použít donucovací prostředek, ke kterému byl řádně vycvičen, což mu ukládá zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii. V tomto případě použije takový donucovací prostředek, který je přiměřený danému úkolu a je také nezbytný k překonání odporu a zároveň nesmí způsobit nepřiměřenou újmu. Před použitím donucovacího prostředku je vojenský policista povinen osobu upozornit, že bude použito takového prostředku, jestliže nezanechá protiprávní činnosti a neupustí od protiprávního jednání. Výzvu nepoužije, pokud je ohrožen jeho život nebo život dalších osob a musí jednat ihned a také v případě zabránění odjezdu vozidla. Některých prostředků vojenský policista neužije proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevným zdravotním postižením nebo osobě zjevně mladší patnácti let. Pokud však tyto osoby ohrožují život svůj nebo ostatních osob nebo způsobují značnou škodu na majetku a nelze tomu jinak zabránit, vojenský policista tyto prostředky přesto použije. Těmito prostředky jsou:

- *hmaty, chvaty, údery a kopy,*

- *slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,*
- *obušek a jiný úderný prostředek,*
- *pouta,*
- *služební pes,*
- *zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,*
- *zásahová výbuška,*
- *úder střelnou zbraní,*
- *hrozba namířenou střelnou zbraní,*
- *výstražný výstřel,*
- *prostředek k zamezení prostorové orientace,*
- *vrhací prostředek s dočasně zneschopňujícími účinky, který má povahu střelné zbraně,*
- *vrhací prostředek, který nemá povahu střelné zbraně,*
- *vytlačování štítem,*
- *vytlačování vozidlem,*
- *vodní stříkač (Česko, 2013; ZP NVP, 2014).*

4.4 Výběrové řízení

Vojenská policie patří mezi výběrové složky, tudíž má své specifické výběrové řízení, které musí splnit každý uchazeč o pozici. Komise, každoročně určená náčelníkem Vojenské policie, posoudí vhodnost kandidátů, kteří splnili kritéria a vybere ty nejvhodnější k obsazení volných míst. Obvykle toto výběrové řízení trvá tři měsíce a skládá se z posouzení dosažené kvalifikace, přezkoušení tělesné zdatnosti a psychologického vyšetření. Posouzením dosažené kvalifikace se rozumí dosažené vzdělání, vojenské kariérové kurzy, jazykové požadavky a následné splnění Odborného základního kurzu Vojenské policie, po jehož absolvování je vojenskému policistovi uděleno služební číslo. Přezkoušení tělesné zdatnosti se skládá z několika disciplín zaměřených na různé pohybové aktivity, přičemž žádnou disciplínu nelze vynechat ani v případě, kdy uchazeč splní jinou disciplínu nadstandardním

výkonem. Mezi disciplíny patří vytrvalostní běh na dvanáct minut, plavání na sto metrů, člunkový běh, leh-sedy, shyby a kliky, přičemž ženy kliky neplní a namísto shybů provádějí výdrž ve shybu. Součástí je také výroční přezkoušení, které musí jednou ročně absolvovat každý vojenský policista a které se skládá z běhu na dvanáct minut nebo plavání na tři sta metrů, v případě žen také výběr z leh-sedů nebo výdrže ve shybu a v případě mužů výběr z kliků a leh-sedů nebo shybů. Psychologickým vyšetřením se zjišťují osobnostní předpoklady uchazeče, které posuzuje psycholog Vojenské policie. Uchazeč tedy musí být emočně stabilní, odolný vůči psychické zátěži, psychosociálně vyzrálý, intelektově v pásmu průměru nebo vyšším, motivovaný, s žádoucími postoji a hodnotami, bez znaků agresivity a některých dalších jevů. K dalšímu posouzení také slouží ručně psaný nestrukturovaný životopis, který uchazeč předkládá psychologovi. Jedním z hlavních požadavků na zařazení ve Vojenské policii je splnění Základního odborného kurzu Vojenské policie, po jehož absolvování je vojákovi uděleno služební číslo (ZP NVP, 2020).

Obrázek 4 Cvičení Vojenské policie

Zdroj: Vojenská policie Tábor, 2022

5 ODDĚLENÍ VOJENSKÉ POLICIE A JEJICH SPECIFICKÉ ČINNOSTI

Typickým znakem pro Vojenskou policii je její rozdělení na jednotlivá oddělení, zaměřující se na specifické činnosti. Oddělení vykonávají úkoly podle svého zařazení. Těmito odděleními neboli službami jsou:

- Dopravní a pořádková služba,
- ochranná služba,
- kriminální služba,
- pohotovostní oddělení,
- kynologická služba,
- pyrotechnická služba.

5.1 Dopravní a pořádková služba

Dopravní a pořádková služba tvoří početnou část Vojenské policie a sehrává pro ni důležitou roli. Jejimi úkoly jsou dohled nad kázní ve vojenských objektech nebo vojáků na veřejnosti, dohled nad plynulostí silničního provozu vozidel ozbrojených sil a v případě chráněného objektu také všech dopravních prostředků, které se zde nachází a také řídí jejich provoz. Zde se zaměřuje zejména na měření rychlosti a případné kontroly určené ke zjišťování způsobilosti řidičů k řízení těchto vozidel, ať už z hlediska kontroly dokladů potřebných k řízení nebo kontroly přítomnosti alkoholu. K těmto účelům využívá předepsaných dokumentů a přístroje určeného k měření alkoholu v těle značky Dräger. Zabezpečuje ochranu a doprovod konvoje ozbrojených sil jiného státu na území České republiky, a přitom se zaměřuje na bezpečnost projíždějících osob a také jejich materiálu. Provádí také odborné zkoušky budoucích řidičů vozidel ozbrojených sil a zároveň také dohled nad jejich výcvikem a schvaluje technickou způsobilost vojenských vozidel (Dolejší et al., 2020).

Při kontrole vozidel se dopravně pořádková hlídka zaměřuje na kontrolu dokladů řidiče a vozidla, technický stav vozidla, stav řidiče a zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, objasnění dopravních nehod a při těchto činnostech užívá každý člen hlídky reflexní vestu. V průběhu výkonu služby může vojenský policista provádět služební činnost, což je činnost, ke které je vojenský policista oprávněn nebo povinen a ta zahrnuje úkony a zákroky. V tomto smyslu je úkonem činnost, při které plní vojenský policista

stanovené úkoly a zákrok činnost, při které využije vojenský policista svých oprávnění, nebo zakročuje proti protiprávně jednající osobě.

Hlídky zpravidla vykonává službu jako motorizovaná nebo pěší. V prostorech chráněných objektů a jiných vojenských prostorech je hlídka povinna zasahovat proti narušitelům nebo jiným osobám, které se na těchto místech ocitly náhodně nebo vědomě a tyto osoby z objektů vykázat. Každý člen hlídky je také vybaven potřebnými donucovacími prostředky, včetně přidělené služební zbraně a spojovacími prostředky (ZP NVP, 2019).

5.2 Ochranná služba

Ochranná služba VP má za úkol chránit vojenské objekty, vojenský materiál a majetek státu, který je pod správou Ministerstva obrany. Kromě toho poskytuje ochranu a doprovod ministra obrany, určených osob a také zajišťuje bezpečnost při přepravě ústavních činitelů a vojenských objektů v rámci vyčleněných vojenských dopravních letadel. Je rovněž odpovědná za dohled nad bezpečností provozu vozidel ozbrojených sil a řízení provozu těchto vozidel na pozemních komunikacích a ve vojenských objektech. Součástí její práce je také kontrola, kterou provádí v rámci svých úkolů a působnosti (Ministerstvo obrany, 2014).

Ochrana objektů je specifickou činností Vojenské policie. Provádí zejména kontrolu vstupu a vjezdu osob do chráněných a jiných objektů Ministerstva obrany a zaměřuje se také na jejich oprávnění ke vstupu do takového objektu. Prověří jejich totožnost a následně i osobní věci, zavazadla, batohy a jiné věci, které s sebou osoba vnáší do objektu. Do těchto objektů, například do muničního skladu, se nesmějí vnášet zbraně a předměty mající charakter zbraní, výbušniny, alkohol ani jiné návykové látky. Osoba dále projde bezpečnostním rámem. V případě, že vojenský policista nabyde podezření, že je osoba ovlivněna alkoholem, nebo jinou návykovou látkou, je oprávněn tuto osobu vykázat a případně s ní řešit další kroky a vyčkat na příjezd dopravně pořádkové hlídky. Při kontrole se vojenský policista zaměřuje také na vozidlo a jeho části, včetně zavazadlového prostoru, přihrádek, motoru nebo spodní části vozidla za pomoci zrcátka. V případě potřeby může vojenský policista, respektive psovod, prohledat vozidlo pomocí služebního psa (Vostalová, 2021).

Na těchto systemizovaných místech jsou zařazeni specialisté ochranné služby a specialisté zásahu a další osoby, které provádí činnost, k níž byli vyškoleni. V průběhu služby provádějí příslušníci pravidelné kontroly vnitřního perimetru, kde se zaměřují na stav oplocení, hledání

případných stop a jiných zvláštností, které by mohly naznačovat vniknutí cizí osoby, funkčnost bran a jejich zabezpečení, včetně zámků a jejich neporušenosti.

5.3 Kriminální služba

Kriminální služba má za úkol odhalovat trestné činy a jejich pachatele v rámci působnosti Vojenské policie. Mezi její další povinnosti patří pátrání po vojácích, kteří jsou hledáni nebo pohřešováni, a po ztracených nebo odcizených věcech a majetku státu pod správou Ministerstva obrany. V oblasti trestního řízení má tato služba pravomoc jednat jako pověřený orgán Vojenské policie a jejím vedoucím pro tuto oblast je zástupce náčelníka Vojenské policie. Kriminální služba spolupracuje při plnění svých úkolů s dalšími státními orgány, jako je například Služba kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, Celní správa, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Vězeňská služba, obecní policie nebo Kriminalistický ústav Praha. Kriminální služba vojenské policie má rovněž pravomoc jednat jako pověřený orgán Vojenské policie v trestním řízení a může provádět různé policejní opatření, jako je například prohlídky, zajištění dokladů nebo výslechy podezřelých osob. Kromě toho spolupracuje s dalšími státními orgány, jako je například civilní policie, celní správa, nebo Vězeňská služba. Zaměstnanci kriminální služby vojenské policie musí mít kromě standardní policejní výcviku také specializované znalosti vojenského práva a řádu. Pro svou práci často využívají moderní technologie a metodologie, včetně forenzní analýzy, analýzy dat a sledování elektronických stop (Dolejší et al., 2016).

Pod kriminální službu patří také Oddělení kriminalistických technik a expertíz, které se specializuje na činnosti v oboru kriminalistiky, kterými jsou daktyloskopie, trasologie, mechanoskopie, analýza dat a zkoumání jejich nosičů a technické zkoumání dokladů (Dolejší et al., 2020).

5.4 Pohotovostní oddělení

Pohotovostní oddělení je specializovanou složkou Vojenské policie a spadá pod teritorium velitelství Tábor a Olomouc. Jeho útvary jsou Pohotovostní oddělení Vojenské policie Stará Boleslav a Pohotovostní oddělení Vojenské policie Prostějov. Jak už z názvu vyplývá, příslušníci oddělení zabezpečují pohotovostní službu a jsou připraveni na okamžitý zásah proti narušitelům chráněných objektů, nebo jiným osobám dopouštějícím se protiprávního jednání a v případě potřeby i na jiných místech v ČR. Činnost lze přirovnat k jiných zásahovým skupinám, například pod Policií ČR. Mezi jeho hlavní činnosti patří také

zabezpečování policejní ochrany ozbrojených sil, převozu a doprovodu finančních hotovostí, zbraní, střeliva a výbušnin a případně také eskorty zajištěných osob. Ve své působnosti má také jiné doprovody osob a vozidel a při zhoršené bezpečnostní situaci může poskytovat výpomoc při ochraně objektů. Příslušníci pohotovostního oddělení jsou speciálně vycvičeni v oblastech slaňování, střelecké přípravy, zdravotní přípravy, taktické přípravy v oblasti budov a jiných prostor. V případech zahraničních návštěv významných osob, kterými mohou být ministři jiných zemí, zajišťuje pohotovostní oddělení doprovod osoby na různých místech a ochranu této osoby po dobu jejího pobytu na území ČR. Policejní ochranu poskytuje také v prostorech hromadných havárií nebo živelných pohrom jako podpora ozbrojených sil, kde tuto činnost vykonává v součinnosti s integrovaným záchranným systémem ČR. Stejně tak může zajišťovat prostory dopravní nehody, nehodu vojenského letounu nebo pátrání po havarovaném vojenském letounu a jeho posádky. Na vyžádání kriminální služby Vojenské policie pomáhá se zajištěním místa činu a na základě dohody také pomáhá plnit některé úkoly v působnosti Policie ČR (ZP NVP, 2017).

Obrázek 5 Slaňování z vrtulníku
Zdroj: Vojenská policie Tábor, 2022

Skupina rychlého zásahu je skupina složená z příslušníků Pohotovostního oddělení, která plní úkoly stanovené náčelníkem Vojenské policie. V případě potřeby je připravena k okamžitému zásahu a pomoci v místě chráněného objektu nebo jiného místa v působnosti VP. Příslušníci jsou pravidelně vyčleňováni k plnění stanovených úkolů a během této služby drží pohotovost, kdy se do stanoveného času musí dostavit na pracoviště a být připraveni k výjezdu. Veškeré zásahy a další činnosti vyžadující jakoukoliv aktivaci skupiny se řeší nejprve se SOD (stálým operačním dozorcím). Pokud to situace a plnění úkolu vyžaduje, může velitel skupiny nebo SOD žádat od vlastního útvaru nebo jiných útvarů síly a prostředky potřebné ke splnění tohoto úkolu. Těmi mohou být specialisté různých odborností jako psovod, pyrotechnik, potápěč nebo psycholog, logistická podpora, Policie ČR, vrtulník s termovizí a složky IZS (ZP NVP, 2017).

5.5 Kynologická služba

Služební kynologie se zabývá výcvikem služebních psů a jejich následným nasazením a použitím vůči pachatelům jako donucovací prostředek, nebo při jiných činnostech jako vyhledávání. Podílí se na několika aktivitách, včetně odhalování trestné činnosti a hledání pachatelů, pátrání po pohřešovaných vojácích a věcech, ochraně vojenského materiálu a objektů, udržování kázně v chráněných objektech, poskytování ochrany delegacím České republiky, provádění preventivních opatření k vyhledávání omamných a psychotropních látek, zbraní a výbušnin, zajištění kynologického zabezpečení zahraničních operací, účast na společných cvičeních s dalšími složkami a pravidelné výcviky psovodů a udržování zdraví služebních psů.

Služební psi Vojenské policie se člení podle odbornosti do těchto kategorií:

- Hlídkový všestranný – pes, který je vycvičen k ostraze objektů a jiných prostor a účastní se hlídkových a pořádkových akcí Vojenské policie;
- Speciální na vyhledávání zbraní – pes, který je vycvičen k vyhledávání zbraní a jejich částí;
- Speciální na vyhledávání výbušnin – pes, který je vycvičen k vyhledávání průmyslových a vojenských výbušnin;
- Speciální na vyhledávání drog – pes, který je vycvičen k vyhledávání omamných a psychotropních látek.

Psovod a pes musí nejprve projít základním kynologickým kurzem, který je zaměřen na výcvik služebního psa a jeho následné zařazení do odbornosti. Po splnění kurzu má hlídkový pes platnost obhajoby v délce 24 měsíců a ostatní kategorie 12 měsíců, kdy po této době musí opět splnit obhajobu. Následně provádí psovod se psem průběžný výcvik ke zdokonalování a případnému rozvoji psa. V rámci této služby jsou pořádány ukázky psovodů a psů kynologie Vojenské policie a ti se také účastní některých soutěží (ZP NVP, 2020).

5.6 Pyrotechnická služba

Tato služba je zaměřena na provádění pyrotechnické činnosti v působnosti Vojenské policie nebo při napomáhání Integrovanému záchrannému systému. Pyrotechnici VP provádí pyrotechnické práce při nálezech nástražného výbušného systému nebo jiného podezřelého předmětu, nálezů munice a výbušnin, použití výbušnin jako podpůrných prostředků při zákrocích, přepravě munice a výbušnin, provádění pyrotechnických prohlídek, nehodě vojenského vozidla nebo letounu a jiných činnostech spojených s provozem a použitím zbraní. Provádí pouze takové práce, ke kterým byli řádně vyškoleni a pro které drží příslušné oprávnění. V případě nálezů nevybuchlé munice se tato ihned likviduje, a to na místech k tomu určených. Pokud nelze zničit munici na místě, využívá se přepravy munice na jiné vhodné místo za splnění opatření určených k přepravě munice. Místem pro ničení munice může být házeliště ručních granátů, ženijní cvičiště, cílová plocha ve vojenském výcvikovém prostoru, místo nálezů nebo trhací jáma k tomu určená. V prostoru likvidace mohou být pouze osoby k tomu oprávněné a určené, které se přímo účastní likvidace nebo střežení prostoru. Účastní se pravidelných cvičení a při výročním házení ručních granátů zasahují v případě nevybuchlé munice (ZP NVP, 2019).

5.7 Aktivní záloha Vojenské policie

Podobně jako u všech útvarů AČR má i Vojenská policie aktivní zálohu, která se aktivuje v případě potřeby doplnění stavů nebo v případě napadení či jiných událostí. Účastní se pravidelných cvičení a musí mít splněn Kurz základní přípravy. Podmínky přijetí jsou obdobné jako u vojenských policistů s rozdílem náročnosti norem. Po přijetí absolvují příslušníci aktivní zálohy každoročně čtrnáctidenní odbornou přípravu v délce trvání třech let, kdy následně skládají závěrečné zkoušky a obdrží služební číslo a průkaz VP. V případě účasti na cvičení jsou plnohodnotnými vojenskými policisty. Účastní se také výpomocí při různých vojenských akcích nebo společných hlídek s VP. V nedávné době byla aktivní

záloha aktivována v souvislosti se zhoršenou bezpečnostní situací a byly posílněny hlídky Vojenské policie na muničních základnách (Grohmann, 2019).

Obrázek 6 Den pozemního vojska BAHNA

Zdroj: Ministerstvo obrany ČR, 2022

6 SPECIFICKÉ ČINNOSTI VOJENSKÉ POLICIE V PŘÍPADĚ NOUZOVÉHO STAVU

Nouzový stav je jedním z krizových stavů České republiky a vyhláší se v případech, kdy hrozí nebezpečí pro životy, zdraví, majetkové hodnoty nebo vnitřní pořádek a bezpečnost způsobené živelnými katastrofami, haváriemi nebo jinými nebezpečnými situacemi. Nouzový stav vyhláší Vláda a urychleně o tom informuje poslaneckou sněmovnu, která může toto vyhlášení zrušit. Pokud je potřeba okamžitého jednání, může nouzový stav vyhlásit předseda vlády a ta následně jeho rozhodnutí do 24 hodin schválí nebo zruší. Vláda si tím také ukládá za povinnost vymezit jistá omezení lidských práv, pokud mají být omezena a také uložené povinnosti. Nouzový stav vyhláší na dobu 30 dnů, kdy je po uplynutí možné dobu prodloužit se souhlasem Poslanecké sněmovny (Česká republika, 1998).

V případě vyhlášení nouzového stavu je Vojenská policie povinna plnit úkoly a činnosti spojené s ochranou života a majetku občanů a zajištěním bezpečnosti státu. Těmito činnostmi mohou být:

- Ochrana kritické infrastruktury – VP může být pověřena ochranou letišť, energetických zařízení nebo jiných klíčových objektů;
- Kontrola pohybu osob a vozidel – VP může kontrolovat pohyb osob z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany před hrozbami a spolu s tím kontrolovat doklady osob;
- Ochrana hranic – VP může být zapojena do zajišťování bezpečnosti na hranicích a do ochrany území;
- Zajištění veřejného pořádku – VP může pomáhat při zajišťování veřejného pořádku a ochraně občanů a majetku státu;
- Působení proti teroristickým hrozbám – VP může být zapojena do opatření proti teroristickým hrozbám, jako je boj proti těmto útokům nebo sledování osob podezřelých z terorismu;
- Ochrana diplomatů – VP může být pověřena ochranou osob v souvislosti se zajištěním bezpečnosti zahraničních delegací;

- Zajištění bezpečnosti při mimořádných událostech – VP může pomáhat se zajištěním bezpečnosti a ochranou osob při mimořádných událostech, jako jsou povodně, zemětřesení, tornáda nebo jiné katastrofy a protiepidemická opatření.

Kontrola pohybu osob

Na kontrolu osob a jejich předmětů se Vojenská policie zaměřuje především v mezích své působnosti, do které spadá kontrola osob při vstupu do objektů, které chrání Vojenská policie a zde se zaměřuje na jejich oprávnění a vnášené věci a také osob v bezprostřední blízkosti těchto objektů. Dále kontroluje osoby ve vojenských újezdech se zaměřením na jejich oprávněnost pohybu v tomto prostoru a na jiných místech, zejména na vojenských cvičeniích. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu kvůli výskytu koronaviru od dne 27. února 2021 Vláda také omezila volný pohyb osob na území ČR mezi okresy a na území hlavního města Prahy, kdy bylo osobám nařízeno nevzdalovat se z okresu, kde mají trvalé bydliště nebo se jinak zdržují. Zároveň byl nařízen také zákaz pohybu osob po 21. hodině s platností do 4:59 hodin následujícího dne. Pro účely cest do zaměstnání, vyřízení některých úředních záležitostí, účasti na pohřbu, ochrany zdraví nebo veterinární péče byly stanoveny výjimky. Pro tento účel byly vyčleněny hlídky Policie ČR, které následně kontrolovaly pohyb osob po okresech. Jako výpomoc byly vyčleněny síly a prostředky Vojenské policie v počtu 70 osob, aby plnily úkoly PČR se stejným oprávněním. V případě VP se jednalo často také o noční směny v rozmezí dvanácti hodin. Příslušníci byli následně označeni páskou Policie ČR.

Kontrola hranic

V souvislosti s koronavirovou krizí bylo na určitý čas omezeno také opouštění České republiky a vstup do České republiky s výjimkou cest v rámci zaměstnání v sousední zemi, návštěv blízkého člena rodiny nebo studia. V tomto ohledu byly vyčleňovány hlídky jak Vojenské policie, tak Armády ČR ke kontrole oprávnění osob opustit ČR a vstupovat na její území. Tato činnost probíhala jako u kontrolu pohybu v okresech.

Výpomoc při mimořádných událostech

V roce 2002 zasáhla Českou republiku povodeň, která zatopila především oblast Prahy a Čech. Do pomoci se zapojila kromě složek IZS také Armáda ČR a Vojenská policie. Četnost uniform v zasažených oblastech značně pomohla k uklidnění obyvatelstva a především vedla ke snížení rabování. Vojenská policie tehdy společně s Policií ČR strážila evakuované oblasti a tím značně zabránila možným krádežím. Hlavní velitelství VP si tím

vysloužilo stuhu na bojový prapor jako vyjádření uznání za zvládnutí přírodních katastrof. V roce 2002 byl v souvislosti s povodněmi vyhlášen nouzový stav pro území kraje Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj a Plzeňský kraj (Roček, 2017).

Výpomoc ve zdravotnických zařízeních

Koronavirová pandemie měla velký dopad na zdraví občanů a měla za následek také nedostatek míst v nemocnicích, které byly přeplněné. Zdravotnický personál přes všechnu snahu nemohl ani zdaleka zajistit péči všem, kteří ji potřebují. V souvislosti s koronavirovou krizí byl již v roce 2020 vyhlášen nouzový stav a spolu s ním jednotlivá nařízení a omezení. V návaznosti na potřebu doplnění stavů zdravotnického personálu byli povoláváni vojáci a vojenští policisté k výpomoci v nemocnicích, kde pracovali intenzivně ve dvanácti hodinových směnách. Dalším místem, kde vojáci a vojenští policisté působili, byla očkovací centra, kde pomáhali s organizací osob.

6.1 Činnosti při vzniku krizové situace a jiného nebezpečí

Od roku 1997 je velitelství Vojenské policie Olomouc zapojeno do bezpečnostní rady Olomouckého kraje. Přestože je zde velitel přizván pouze jako „čestný host“, má zde hlasovací právo a slouží tedy jako poradní orgán. Vojenská policie není součástí Integrovaného záchranného systému, avšak její práce je velmi podobná s Policií ČR a díky tomu může snadno vyhodnotit některé situace a být na ně připravena. K tomu pomáhají také pravidelná součinnostní cvičení s Policií ČR a některými dalšími složkami, díky kterým je možné lépe zvládat některé situace (Pivoňka, 2023).

V případě vzniku krizové situace, nebezpečí nebo hrozeb Vojenská policie vypomáhá podle potřeby na zasažených místech, nebo v objektech, kterým poskytuje policejní ochranu a které spadají do rezortu ministerstva obrany. Ve své působnosti má některé zásobovací úseky, kdy v případě úmyslného vniknutí osob do objektu zasahuje a provádí potřebná opatření. K těm patří vykázaní z objektu, kde osoby mají zakázán vstup nebo z jiných míst na které je vstup zakázán a provedení dalších opatření, kterými může odvrátit protiprávní jednání osob. Vojenský policista může tuto osobu poučit, vykázat ji z tohoto prostoru i za použití donucovacích prostředků a v případě, že se tato osoby nebo osoby skrývají je vyhledat a vykázat. Činnosti a jejich volba však závisí na rozhodnutí velitele, který rozhodne o vyslání hlídky do prostoru, kdy v některých případech může směna vyčkat na příjezd skupiny rychlého zásahu Pohotovostního oddělení Vojenské policie, nebo

zásahové skupiny Policie ČR. S ohledem na možný výskyt bezpilotních prostředků provádí VP pravidelné kontroly prostoru.

Příkladem výpomoci vojenské policie bylo tornádo na jižní Moravě, kdy byl zřízen krizový štáb a vyhlášen zvláštní stupeň poplachu. Událost se stala 24. června 2021 a způsobila značné škody na majetku a také zdraví osob v celkem čtyřech obcích a některých dalších přilehlých částech. Vojenská policie zde zabezpečovala přesun a doprovod některé techniky. Jejím primárním úkolem bylo střežení techniky zaparkované na určeném místě, kde prováděla pravidelné obchůzky a také pravidelné objíždky prostoru obcí a pomoc Policii ČR (Šiška, 2021).

Vojenská policie poskytuje výpomoc také na základě dobrovolnictví, což se projevilo například u povodní v roce 2020 v obci Šumvald, kde následkem přívalových dešťů byla zatopena celá oblast obce. Vojenští policisté poskytovali fyzickou i materiální pomoc, kdy pomáhali s odklizením bahna a zničeného materiálu a také s rozvozem jiného materiálu podle potřeb občanů obce.

Obrázek 7 Výpomoc v obci Šumvald

Zdroj: Vojenská policie Olomouc, 2022

7 DÍLČÍ ZÁVĚR

Teoretická část se věnovala především popisu samotné složky Vojenské policie. Byla vymezena právní úprava, včetně interních předpisů, kterými se Vojenská policie řídí. Autorka vymezila historický vývoj Vojenské policie až do její novodobé podoby, včetně účasti v zahraničních operacích. Byla vymezena organizační struktura Vojenské policie a její jednotlivá velitelství. Byly popsány jednotlivé oprávnění a zároveň i povinnosti vojenského policisty, včetně jeho úkolů. Autorka dále rozčlenila jednotlivá oddělení Vojenské policie s důrazem na jejich specifické činnosti, které běžně vykonávají. Velký důraz byl kladen na vyčlenění specifických činností Vojenské policie v době nouzového stavu, kde byly následně vymezeny a popsány. V návaznosti na nouzový stav byly vymezeny také činnosti při vzniku krizové situace nebo jiného nebezpečí.

V praktické části se bude autorka věnovat analýze a posouzení využití zdrojů Vojenské policie v případě vyhlášení nouzového stavu. Součástí analýzy bude také posouzení aktuálního stavu Vojenské policie. Bude vypracován návrh na součinnostní cvičení Vojenské policie, který prověří správnost postupu při narušení objektu. Prověření proběhne následně i formou checklistu. Následně budou vypracovány návrhy na případná zlepšení a doporučení.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 SWOT ANALÝZA VYUŽITÍ ZDROJŮ VOJENSKÉ POLICIE

Metoda SWOT je univerzální analytická metoda, která hodnotí faktory ovlivňující úspěšnost organizace nebo produktu. Je to proces zkoumání vnitřního a vnějšího prostředí organizace a získávání vhodných strategií na základě jejích silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Výhodou SWOT analýzy je, že umožňuje zaměřit se na pozitivní a negativní aspekty vnějšího a vnitřního prostředí systému a pomáhá odhalit příležitosti k využití a odstranění hrozeb tím, že pochopí slabé stránky. Přípravuje také podklad pro strategická rozhodnutí a prostřednictvím skupinové diskuse podporuje stanovení SWOT faktorů o výzkumném objektu. Je také použitelná v různých odbornostech, včetně výzkumu. Jejím základem jsou 4 ovlivňující faktory:

- Silné stránky – Strengths;
- Slabé stránky – Weaknesses;
- Příležitosti – Opportunities;
- Hrozby – Threats.

Výhody SWOT analýzy

SWOT je jednoduchá na porozumění, obsahuje jednoduchý diagram a výpočty a může se aplikovat na mnoho odvětví v různých organizacích od jednotlivce, přes tým, až po korporátní strategii. Může být použita do různých hloubek od jednoduchých problémů, až po velmi komplexní problémy. Jednoduchosti a porozumění také přidává její grafické zobrazení výstupu. Na základě výsledku analýzy se může organizace zaměřit na možné hrozby a pokusit se omezit jejich vznik. Vyniká svou přehledností a stručností díky údajům doplněným v tabulce či matici.

Nevýhody SWOT

Přestože je tato analýza velmi populární, má oproti výhodám uvedeným výše také své nevýhody. Například využití špatných vstupních dat může negativně a vážně ovlivnit výstup analýzy a následně tedy i chod samotné organizace. Stejně tak není dobré využívat data, která jsou založena pouze na základě domněnek, vlastních pocitů a nepodložených informací. Výstup ovlivňuje také chybné přiřazení dat pod jednotlivé prvky analýzy. V případě ignorování principů analýzy tato činnost může vést ke špatnému určení strategie.

Silné stránky

Jsou to vlastnosti, nebo přednosti, ve kterých daná organizace vyniká a ve kterých si je jistá. Může to být například produkt, který daná firma nabízí a který je něčím specifický, originální nebo vybavení firmy. Silnou stránkou organizace může být také zákaznický servis, jeho dobrá pověst a v neposlední řadě je to také odhodlání, talent, zkušenost nebo vycvičenost zaměstnanců.

Slabé stránky

Silné stránky jsou něčím, co dané organizaci nepřispívá a spíše ji brzdí nebo omezuje v jejím rozvoji nebo zlepšování se. Mohou to být demotivovaní zaměstnanci, ať už špatným vedením nebo nízkým finančním ohodnocením, vysoké pořizovací nebo výrobní náklady. Mezi další patří také zastaralé postupy, nezkušenost zaměstnanců nebo vybavení, které mohou značně ovlivnit chod a rozvoj organizace.

Příležitosti

Příležitosti vznikají z mnoha důvodů, například na základě konkurence na trhu, nových trendů, inovací, nových zdrojů financování nebo třeba pracovní síly. Mohou tedy vést k určitému zlepšení firmy v jakémkoliv ohledu. Může to být větší produktivita, nebo také bezpečnost a zkušenost zaměstnanců a v případě rezortu MO také zkušenost příslušníků VP. Pro firmu mohou být příležitosti hmotné, jako jsou nové produkty, nebo nehmotné, jako je například lepší pověst.

Hrozby

Hrozby jsou určité události nebo faktory, které mohou nastat a mít negativní vliv či dopad na organizaci a poškodit ji. Nelze je úplně odstranit, naopak s nimi musí organizace počítat a snažit se předejít jejich vzniku a být na ně dostatečně připravena. V rámci firem to mohou být konkurenti na trhu, růst cen nebo nový produkt jiné firmy. Z hlediska bezpečnosti to mohou být některé konflikty probíhající ve světě nebo možní narušitelé objektů a jiné potencionální hrozby, před kterými je potřeba se chránit.

Postup při zpracování SWOT analýzy:

- Nejprve postupně analyzujeme a definujeme silné a slabé stránky organizace.
- Následně analyzujeme a definujeme příležitosti a hrozby.
- Přiřadíme jednotlivé parametry v kvadrantech a ty obodujeme. U silných stránek použijeme stupnici 1-5, u slabých stránek a hrozeb použijeme stupnici od -1 do -5.

- Doplníme váhy jednotlivým parametrům od 0 do 1, přičemž součet těchto vah musí být v každém kvadrantu 1.
- Nyní vynásobíme hodnotu váhy s hodnocením.
- V jednotlivých kvadrantech sečteme vynásobené hodnoty.
- Sečteme silné a slabé stránky, tedy interní prostředí.
- Sečteme příležitosti a hrozby, tedy externí prostředí.
- V posledním kroku odečteme příležitosti od hrozeb a tím získáme konečný výsledek.

8.1 Silné stránky

V rámci působnosti Vojenské policie jsou vymezeny její silné stránky se zaměřením na její využití při vzniku krizové situace a při vyhlášení nouzového stavu.

Znalost policejní činnosti

Jako silnou stránku vojenských policistů lze určitě vystihnout její znalost v oblasti policejních činností. Její činnost se velmi podobá činností Policie ČR i Obecní policie, se zaměřením na vojáky a jiné osoby v mezích zákona. Je připravena plnit různé úkoly a zákroky proti osobám jednajícím protiprávně. Tuto zkušenost je schopna využít v případě výpomoci složkám IZS, kde je tato znalost výhodou především v oblastech ochrany osob a ochrany či střežení strategických a jiných důležitých objektů. V době nouzového stavu, v souvislosti s výskytem koronaviru a následných opatření, vypomáhala VP při kontrole pohybu osob na stanovených okresech, kde využila svou zkušenost se zastavováním vozidel a kontrolou dokladů osob. Zkušenosti s poskytováním policejní ochrany využila VP například při povodních, kdy bylo jejím úkolem v rámci součinnosti s Policií ČR zabezpečit ochranu obydlí občanů postižených mimořádnou událostí, kteří museli být evakuováni.

Flexibilita

Z hlediska flexibility disponuje Vojenská policie v České republice řadou schopností a funkcí, které lze přizpůsobit různým situacím a potřebám. Jsou vycvičeni k provozu v různých prostředích, včetně městských, venkovských a bojových zón, a jsou vybaveni specializovaným vybavením k plnění svých povinností. V případech nasazení u jednotlivých míst zásahu a mimořádných událostí je schopna přizpůsobit se prostředí a ostatním složkám a fungovat jako tým. Při zákroku pod jednotným velením umí porozumět danému úkolu

a spolupracovat s jednotlivými odbornostmi a složkami. Pokud je při tomto zákroku přítomna Policie ČR, je velitelem zásahu vždy její příslušník. Schopnost přizpůsobit se zvládá také díky svým vojenským odbornostem, kdy se často účastní cvičení s větším počtem osob. Výjimkou není také účast VP v zahraničních operacích, kde je vhodné přizpůsobit se prostředí v co nejkratším čase a začlenit se do nového kolektivu, se kterým stráví dostatek času. Všechny tyto činnosti se týkají jak pracovní flexibility, tak časové. Pro potřeby ochrany nebo výpomoci může být VP nasazena po celém území ČR během krátké doby na základě žádosti, kdy může být k plnění potřebných činností vyslána velitelem. Pro své potřeby drží VP také služební pohotovosti.

Profesionalita

Profesionalita se odvíjí od jednotlivých specializací a dovedností, ke kterým je Vojenská policie vycvičena a vedena. Její činnost tvoří několik odborností, které se soustřeďují na specifická odvětví, jako je kriminální činnost, dopravní a pořádková činnost nebo ochranná činnost. Zároveň je každý příslušník vycvičen a veden ke znalostem všech odvětví policejní činnosti, aby pro případ potřeby mohl být nasazen a tuto činnost znal, respektive ji uměl aplikovat v praxi. Pro potřeby ČR je to především ochranná činnost jednotlivých objektů a významných osob. Mezi přednosti Vojenské policie patří také samotné Pohotovostní oddělení, které je připraveno zasáhnout na jakémkoliv zásobovacím úseku v mezích jeho působnosti a také na jiných místech po celém území České republiky. Svou pomoc je připraveno poskytnout také při havárii v jaderné elektrárně Temelín a Dukovany.

Všestrannost

Právě díky svým znalostem policejní činnosti v kombinaci s tou vojenskou je Vojenská policie schopna působit všestranně. Z hlediska šetření přestupků a trestných činů v České republice má pravomoc vyšetřovat a stíhat některé vojenské trestné činy a přestupky a v případě potřeby pomáhat Policii České republiky při plnění úkolů občanského vymáhání práva. Je odpovědná za zajištění bezpečnosti a ochrany vojenských zařízení, techniky a personálu a má také speciální dovednosti v boji proti terorismu a jiným sabotážním operacím. Může být také nasazena v mezinárodních mírových misích v rámci AČR. Vojenští policisté jsou vycvičeni k práci v náročných prostředích a mají tak schopnost napomáhání udržování pořádku a bezpečnosti v konfliktních zónách. Z hlediska humanitární pomoci může poskytovat podporu při živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech, jako je evakuace civilistů, dodávky zásob a zajištění záchranných operací. Pořádáním

společenských akcí a ukázek různých odborností přispívá k budování důvěry občanů, k jejich spolupráci, a především získání povědomí o Vojenské policii.

Kynologická služba

Využití psů u Vojenské policie je na velmi dobré úrovni. Nejvíce se využívají právě k ochraně objektů, kde pes slouží s psovodem ve směnném provozu a využívá se především k hledání stop, k výcviku nebo k samotné kontrole osob a vozidel. Pes u většiny lidí budí jakýsi respekt, a proto se tedy používá i jako donucovací prostředek, nebo právě pro vzbuzení respektu vůči policistovi a nastaveným pravidlům. K ochraně objektů jsou využití psi hlídkově všestranní, kteří jsou vycvičení ke střežení objektů nebo k zabezpečení pořádkových akcí. Pro tyto účely mohou být využiti také k zabezpečení a ochraně obydlí evakuovaných osob při vzniku mimořádné situace. VP disponuje také dalšími speciálně vycvičenými psy, kteří umí vyhledávat výbušniny a zbraně nebo drogy, kteří mohou být využiti při domovních prohlídkách, kde se zaměřují právě na vyhledávání zbraní, výbušnin nebo drog a napomáhají tak k odhalení trestných činů. Mohou být využiti také při letištní kontrole a při předběžných opatřeních před odletem, kdy pes spolu s psovodem prochází a kontroluje prostor letadla.

8.2 Slabé stránky

Mezi slabé stránky jsou zahrnuty činnosti, které mohou omezit výkon Vojenské policie, nebo jej negativním způsobem ovlivnit.

Počty příslušníků

Vojenských policistů sloužících v České republice je kolem 1200, což není málo, ale při pohledu na počty příslušníků Armády ČR to není ani moc. Jedním z aspektů je ovšem fakt, že výběrové řízení k Vojenské policii je poměrně náročné jak psychicky, tak fyzicky i časově. Své příslušníky si Vojenská policie pečlivě vybírá a mnohdy může výběrové řízení trvat, což může některé zájemce odradit. Přestože jsou testy náročné, zájemců je dost. Z hlediska bezpečnosti by bylo vhodné navýšit počty příslušníků na systemizovaná místa a pokrýt tak větší část rezortu MO.

Legislativní omezení

Působnost Vojenské policie je vymezena zákonem 300/2013 Sb., o Vojenské policii, který vymezuje také další úkoly VP. Její působnost je omezena pouze na rezort MO, tedy vojáky

v činné službě, osoby, které se nacházejí ve vojenských objektech nebo osoby, které páchají trestné činy spolu s vojáky nebo proti nim. V civilním sektoru často dochází k tomu, že Vojenskou policii neberou občané nějak vážně, což je pochopitelné z hlediska pravomoci, která není vymezena pro civilní obyvatelstvo. Problém však může nastat tehdy, kdy občan například nedá přednost v jízdě vozidlu užívajícímu výstražné světelné nebo zvukové znamení nebo jej nějakým způsobem brzdí při jízdě. V takovémto případě by mohl mít vojenský policista pravomoc tuto osobu ztotožnit a následně odkázat na policejní stanici k projednání.

Dislokace jednotek

Velitelství sídlí v Praze, Táboře a Olomouci a tvoří tak trojúhelník napříč republikou. Jednotlivá oddělení jsou pak podle velitelství teritoriálně rozdělena a na každém vojenském útvaru sídlí dopravní a pořádková služba. Problémem jsou však 2 Pohotovostní oddělení se sídlem ve Staré Boleslavi a Prostějově, které zabezpečují podle své působnosti všechny zásobovací úseky, případně jiné objekty. V případě napadení muniční základny není tato okamžitá pomoc dostatečně blízko, aby zasáhla včas a efektivně.

Modernizace vybavení

Vojenská policie disponuje vcelku dobrou výstrojí, která by ale měla obsahovat více černých doplňků z důvodu odlišnosti od Armády ČR, se kterou sdílí většinu doplňků a součástí. Požadavek napravila norma z roku 2022, kdy příslušníci Vojenské policie obdrželi nové bundy značky Tilak, které jsou zhotoveny z velmi kvalitních materiálů a poskytují tak tepelný komfort a odvod tepla při fyzické zátěži. Vojenská policie využívá k plnění svých úkolů různé typy vozidel, z nichž některé oproti jiným bezpečnostním sborům značně zaostávají. Přestože jsou na některých odděleních zabezpečeny modernější vozidla, na jiných právě naopak vozidla již vykazují značné známky opotřebení. Některá další vybavení, například zbraně, se často k Vojenské policii dostanou až druhotně, a přestože VP disponuje pistolí Glock 17, která je velmi spolehlivou služební zbraní, jiné této kvalitě nemusí odpovídat.

8.3 Příležitosti

Příležitosti mohou vést ke zlepšení činnosti Vojenské policie a k novým možnostem, které ji mohou pozitivně ovlivnit. Příležitostí je třeba věnovat pozornost a využít je ve prospěch Vojenské policie.

Součinnost s jinými složkami

V případě nouzového stavu Vojenská policie intenzivně spolupracovala s jednotlivými složkami Integrovaného záchranného systému. Činnosti se týkaly výpomoci Policii ČR při kontrole pohybu osob, kontroly hranic, výpomoci při povodních, výpomoci v očkovacích centrech a v nemocnicích. Každá součinnost dodává Vojenské policii nové a větší zkušenosti z jiných oblastí, kde se příslušníci zdokonalí v oblasti komunikace a taktiky. Policie České republiky a Vojenská policie České republiky jsou samostatné subjekty s různými úlohami a odpovědností. I když mohou v některých situacích spolupracovat, jejich výcvik je odlišný a přizpůsobený jejich příslušným funkcím. Jsou vycvičeni k působení ve vojenském prostředí a ke zvládnutí situací, které jsou specifické pro vojenský kontext. Proto je důležitá součinnost a pravidelná účast na součinnostních cvičeních. Mezi Vojenskou policií a policií ČR je vytvořena také dohoda o součinnosti pro řádné plnění stanovených úkolů.

Kontakt s civilním obyvatelstvem

Při výpomocích po vzniku mimořádné události a vojenských akcích se Vojenská policie dostane do přímého kontaktu s civilním obyvatelstvem. Při mimořádných událostech vypomáhá Policii ČR s koordinací osob na místě zásahu, kde se může jednat o rozdělování osob na raněné a bez zranění, hledání jejich rodinných členů nebo jiné usměrňování. Vypomáhá také jako psychická podpora občanům. Osoby následně pomáhá evakuovat do evakuačních center nebo je odkazuje na různá shromaždiště pro odjezd. Napomáhá také při střežení majetku evakuovaných osob kvůli riziku rabování, kde se podílí na ochraně domů. Přítomnost VP na takových místech je důležitá z hlediska získání povědomí obyvatel o Vojenské policii a také získání jejich důvěry. Někteří občané nevědí, čím se vlastně Vojenská policie zabývá a tomu může pomoci jakýkoliv kontakt s veřejností. V rámci humanitární pomoci se také dobrovolně podílí na odstraňování následků mimořádných událostí a na úklidových a jiných pracích. Ke kontaktu s veřejností dochází také například na ukázkách služební kynologie, kterých se pravidelně příslušníci účastní nebo na jiných akcích, jako je hasičský den.

Získávání zkušeností

Přísluví „chytit příležitost za pačesy“ je zde dost výstižné. Ideální příležitostí pro každého občana, nejen vojenského policistu, je v případě jakékoliv možnosti vyzkoušet něco nového. Pro Vojenskou policii to znamená aktivní účast právě na mimořádných událostech nebo aktivní výpomoc při krizových situacích, kde právě samotnou praxí v terénu získá

praktické zkušenosti, které může v budoucnu využít. Ať už jde o součinnost s Policií ČR nebo Armádou ČR, vždy je to příležitost k získání nových poznatků a zkušeností. Jak se říká, špatná zkušenost je taky zkušenost, a i v tomto ohledu je důležité činit nové kroky, protože právě chyby mohou člověka posouvat dále, pokud to nejsou chyby fatální. Ke zkušenosti výrazně přispívá také účast v zahraničních operacích, kde právě změna prostředí a jiné zvyklosti obyvatel, nebo výskyt nebezpečí mohou ovlivnit postoj jedince a jeho zkušenost.

Zdravotní příprava

Na zdravotní přípravu je kladen velký důraz, především u pohotovostního oddělení, kde věnují zdravotní přípravě dostatek času. Příkladem jsou pravidelná dopolední zaměstnání, kde probíhá modelová situace připomínající realitu. Vojenští policisté se zde učí především jak správně reagovat v boji, čemu věnovat největší pozornost a co nezanedbat. Součástí této přípravy je zvládání situací, které mohou využít jak v běžném životě, tak při krizové situaci. Některými z nich jsou kolapsové stavy, různé druhy krvácení, poranění páteře nebo zlomeniny například při autonehodách. Oproti některým složkám je zdravotní příprava na kvalitní úrovni. Znalosti mohli příslušníci aplikovat například při výpomoci v nemocnicích v souvislosti s výskytem koronaviru.

8.4 Hrozby

V případě hrozeb jde o možná ohrožení pro činnost Vojenské policie v jakékoliv oblasti. Ohrožení se může týkat jak možného napadení chráněných budov, tak samotné činnosti VP a jejího chodu.

Bezpečnostní situace

Jako každá země i Česká republika čelí potenciálním bezpečnostním hrozbám z různých zdrojů, včetně terorismu, kybernetického prostoru a organizovaného zločinu. Vojenská policie v České republice úzce spolupracuje s dalšími orgány činnými v trestním řízení na prevenci a reakci na tyto hrozby. Aktuální bezpečnostní hrozby souvisejí především s konfliktem mezi Ruskem a Ukrajinou, kde může být hrozbou pro republiku nedostatek munice, která je ve velkém množství posílána právě na pomoc Ukrajině. V případě eskalace konfliktu a napadení České republiky to pro VP znamená značná ohrožení. Jedním z nich je možný útok na muniční sklady, které VP chrání a poskytuje zde policejní ochranu. Pro nepřítel je strategicky výhodné útočit na sklady munice, jejichž polohu lze dohledat na internetových mapách. Uveřejnění poloh muničních skladů ČR považuje autorka

za strategicky nevýhodné. Značným ohrožením jsou také nově se rozmáhající hybridní války, pro kterou jsou typické kybernetické útoky a psychologické operace.

Neschopnost plnit běžné činnosti

V důsledku plnění jiných než služebních činností není VP schopna pokrýt všechna systemizovaná místa a dochází k doplňování služeb z řad příslušníků držících pohotovost nebo i mimo ni. V krajním případě by mohlo dojít také o výpomoc ze strany Armády ČR nebo povolání Aktivní zálohy VP.

Nemotivovanost

Někteří příslušníci slouží na svých místech řadu let, a ne vždy je z nadřízeného stupně vůle k povýšení nebo změně místa. Přestože vojenského policistu na daném služebním zařazení práce naplňuje, po čase může dojít k únavě a ke ztrátě chuti do zaměstnání, kdy se vojenský policista dostane do tzv. stereotypu. Ke snížení výkonnosti může dojít při fyzické a psychické únavě příslušníka. Motivovanosti lze dosáhnout právě pravidelným konáním aktivit nebo cvičení, které můžou pomoci jak ve zdokonalování se, tak v utvrzení názoru, že tato práce není k ničemu. Největší odměnou je samozřejmě povýšení a s tím související zvýšení platu, nebo uložení kázeňské odměny, kterou může velitel uložit za vzorné plnění služebních povinností nebo za účast na vyčleněných akcích a cvičeních.

Riziko dopadu situace na VP

V období většího výskytu nakažených onemocnění Covid-19 plnili vojenští policisté stanovené úkoly v podobě výpomoci. Působili především v nemocnicích, kde byli v přímém kontaktu s nakaženými, a přestože dodržovali stanovená opatření, v některých případech k nákaze došlo. Stejně tak působili při kontrole omezení pohybu osob a byli tak vystaveni určitému riziku nákazy, což vedlo k omezení počtu vyslaných příslušníků k výpomoci i k samotnému výkonu běžných činností VP. V případě nákazy většího počtu policistů by mohlo dojít ke snížení jejich počtů ve službách a na jiných místech, což by mohlo vést ke značnému omezení běžné činnosti. S tím by byla spojena další rizika, jako například při napadení objektu nebo muniční základny, kde by byl nedostatek zasahujících osob a situace by eskalovala.

8.5 Vyhodnocení SWOT analýzy

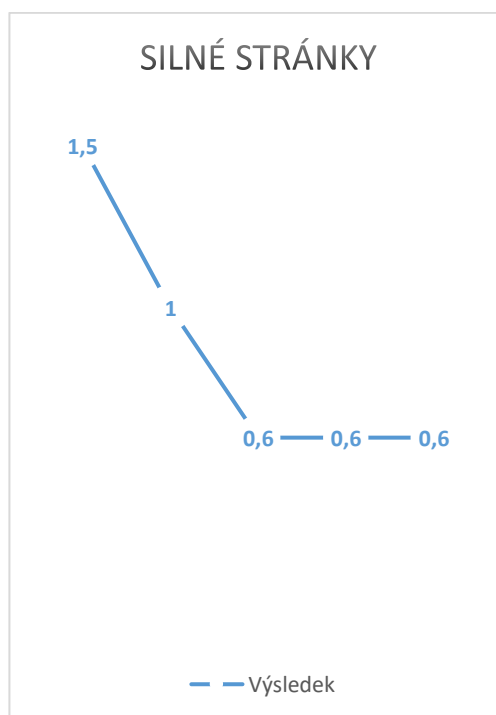
Výběr hodnocených kritérií a jejich následné hodnocení určila autorka na základě vlastní zkušenosti z této oblasti a pomocí odborných konzultací vojenských policistů z Velitelství Vojenské policie Olomouc a Pohotovostního oddělení Stará Boleslav.

V plusovém prostředí jsou hodnoceny Silné stránky a Příležitosti, a to na stupnici od 1 do 5, kdy 1 znamená nejméně pozitivní a 5 nejvíce pozitivní. V záporném prostředí jsou hodnoceny Slabé stránky a Hrozby, a to na stupnici od -1 do -5, kdy -1 znamená nejmenší riziko a -5 největší riziko.

V analýze jsou určeny také váhy, které jednotlivým kategoriím určují důležitost, přičemž musí být v dané kategorii rovny 1.

Tabulka 1 Silné stránky

Silné stránky	Hodnota	Váha	Výsledek
Znalost policejní činnosti	5	0,30	1,5
Flexibilita	4	0,25	1
Profesionalita	4	0,15	0,6
Všestrannost	4	0,15	0,6
Kynologická služba	4	0,15	0,6
		1	4,3

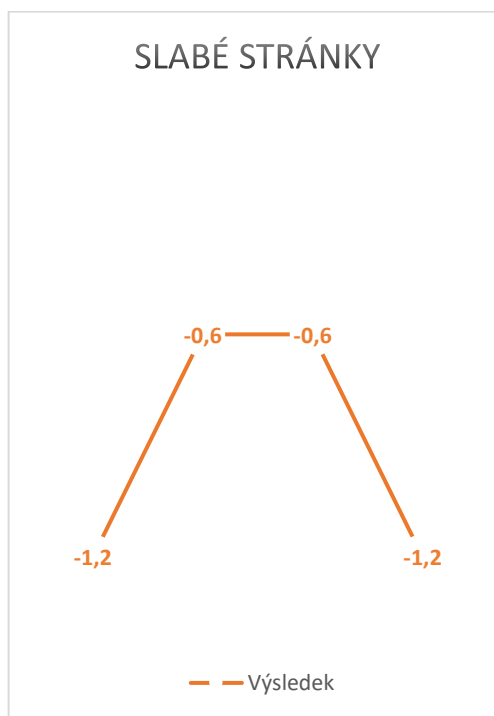

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z tabulky vyplývá, že nejsilnější stránkou Vojenské policie z hlediska výpomoci při mimořádné události nebo v době nouzového stavu je znalost policejní činnosti, kterou je schopna aplikovat při těchto situacích.

Tabulka 2 Slabé stránky

Slabé stránky	Hodnota	Váha	Výsledek
Počty příslušníků	-4	0,30	-1,2
Legislativní omezení	-3	0,20	-0,6
Dislokace jednotek	-3	0,20	-0,6
Modernizace vybavení	-4	0,30	-1,2
		1	-3,6

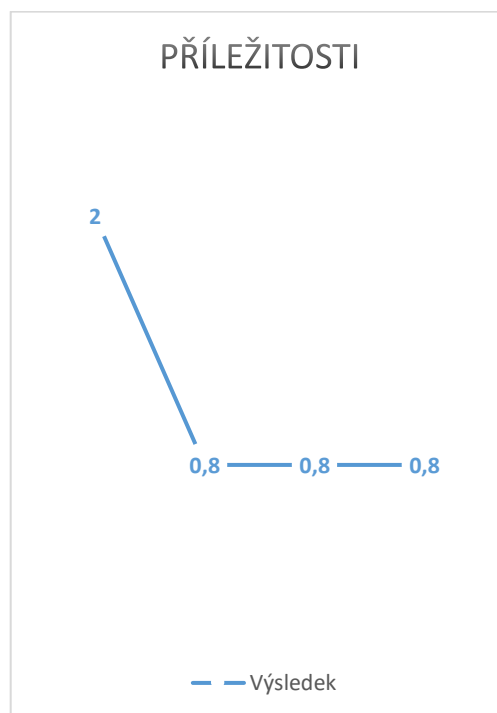

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z analýzy vyplynulo, že největším a nejobávanějším omezením pro VP jsou počty příslušníků, které nejsou příliš vysoké oproti jiným složkám Ozbrojených sil nebo Ozbrojených bezpečnostních sborů. To pro VP znamená větší míru pracovního nasazení za neobsazená pracovní místa. Vyšší počet vojenských policistů by mohl zajistit také větší pokrytí na jednotlivých vojenských útvarech a tím omezit i riziko výskytu nežádoucího chování v rezortu MO. Další obávanou oblastí je modernizace vybavení, která by se měla k VP dostávat v menším časovém horizontu. Je proto zapotřebí zajistit lepší organizaci a včasnější nákup.

Tabulka 3 Příležitosti

Příležitosti	Hodnota	Váha	Výsledek
Součinnost	5	0,40	2
Kontakt s civilním obyvatelstvem	4	0,20	0,8
Získávání zkušeností	4	0,20	0,8
Zdravotní příprava	4	0,20	0,8
		1	4,4

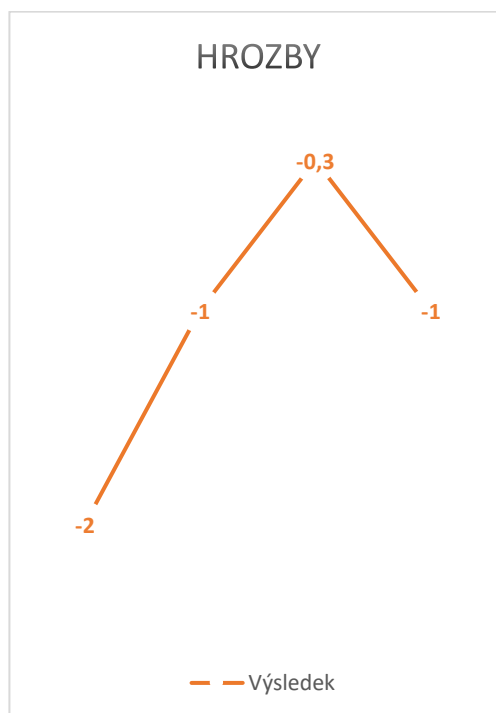

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Na hodnocení kategorie příležitostí se jako největší příležitost osvědčila součinnost s jinými složkami při vzniku mimořádné události nebo jiné situace, při níž může být vyhlášen nouzový stav. Zde VP uplatňuje svou znalost policejní činnosti a dokáže včas a efektivně reagovat na události, které vyžadují zásah nebo jinou pomoc obyvatelstvu. S tím souvisí právě kontakt s civilním obyvatelstvem, který je další řešenou příležitostí a vysokou hodnotou. Při těchto činnostech VP získává další významné zkušenosti pro svůj rozvoj.

Tabulka 4 Hrozby

Hrozby	Hodnota	Váha	Výsledek
Bezpečnostní situace	-5	0,40	-2
Neschopnost plnit běžnou činnost	-4	0,25	-1
Nemotivovanost	-3	0,10	-0,3
Riziko dopadu KS	-4	0,25	-1
		1	-4,3

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Největší hrozbou pro VP byla vyhodnocena bezpečnostní situace, která může eskalovat a ovlivnit tak významným způsobem průběh událostí, a především činnost VP. Při výpomoci v době nouzového stavu se zmenšily počty na pracovištích, což úzce souvisí s celkovým počtem příslušníků, který není příliš velký.

Tabulka 5 Výsledky SWOT analýzy

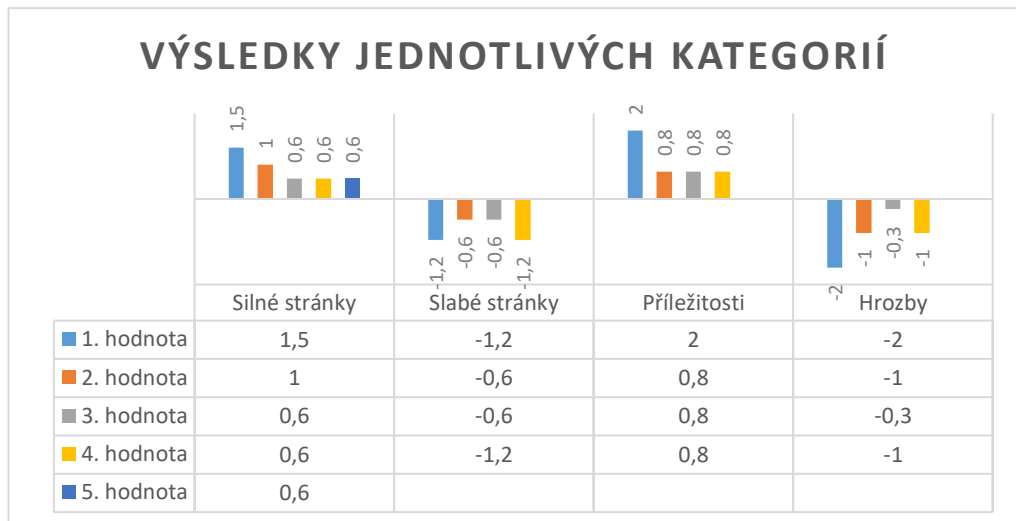
	Interní prostředí	Externí prostředí
Silné stránky	4,3	
Slabé stránky	-3,6	
Příležitosti		4,4
Hrozby		-4,3
Výsledky	0,7	0,1
	0,8	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Součtem interního a externího prostředí jsme získali výsledek 0,8. Z tohoto výsledku a celkové analýzy vyplynulo, že se jedná o ofenzivní strategii. Ta využívá příležitosti

za pomoci silných stránek a převažuje zde pozitivní prostředí, tedy silné stránky nad slabými a příležitostmi nad hrozbami.

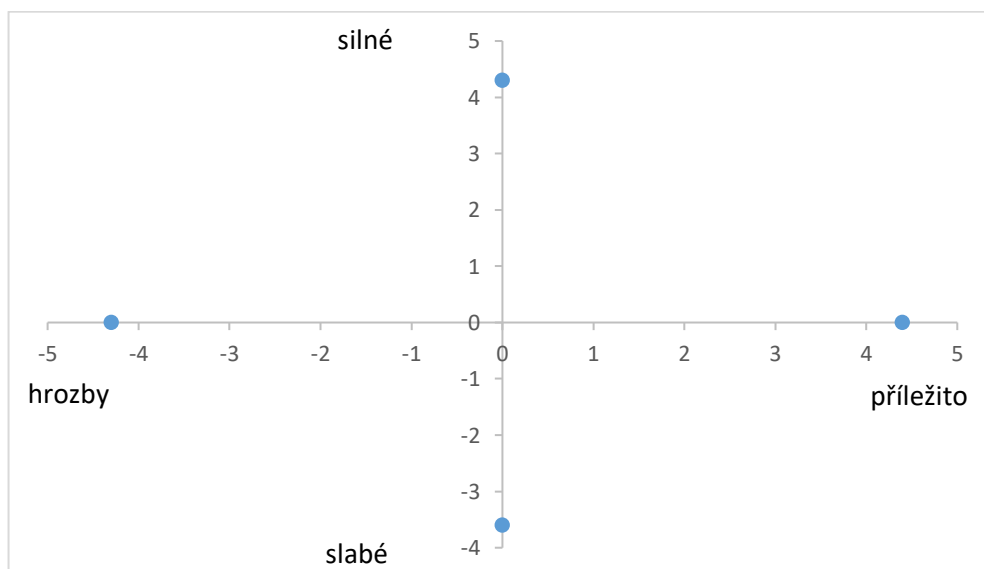
Graf 1 Výsledky kategorií SWOT analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Graf znázorňuje výsledky jednotlivých kategorií SWOT analýzy, které byly v práci řešeny. U Silných stránek lze vidět převažující priority, kterými jsou policejní činnost a flexibilita Vojenské policie. Tyto přednosti lze efektivně využít při mimořádných událostech nebo krizových situacích. Nejslabší stránkou je naopak počet příslušníků, který by bylo vhodné navýšit. V grafu jsou zobrazeny také příležitosti a hrozby pro Vojenskou policii. Následující graf zobrazuje výsledky jednotlivých kategorií analýzy.

Graf 2 Výsledky faktorů SWOT analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

9 SOUČINNOSTNÍ CVIČENÍ VOJENSKÉ POLICIE

Součinnostní cvičení složek znamená spolupráci různých skupin nebo složek s cílem dosáhnout společného cíle a je důležitou součástí úspěšného plánování a plnění úkolů. V různých oblastech může mít různé konkrétní významy. V armádě se součinnostní cvičení složek týká koordinace různých druhů vojsk, jako jsou pěchota, tanky a letectvo, aby spolupracovaly při plnění společného cíle, jako je například útok na nepřátelskou pozici. V podnikání může součinnostní cvičení složek zahrnovat spolupráci různých oddělení v organizaci, jako jsou marketing, prodej a vývoj, aby společně dosáhli zlepšení výkonu a zvýšili zisk společnosti. V oblasti vědy a technologie se součinnostní cvičení může týkat spolupráce různých odborníků, jako jsou výzkumníci, inženýři a programátoři, aby společně vyvinuli nový produkt nebo technologii.

Cílem součinnostního cvičení složek je zajistit efektivní a koordinovanou spolupráci při plnění úkolů a zajištění bezpečnosti v různých situacích. Konkrétně může jít například o spolupráci při monitorování hranic, kontrole bezpečnosti na letištích, ochraně kritické infrastruktury, řešení teroristických hrozeb a některé další činnosti v souvislosti se zajištěním bezpečnosti. Tato spolupráce je obvykle posilněna během krizových situací nebo při významných událostech, jako jsou sportovní akce nebo kulturní události. Konkrétně Vojenská policie a Policie České republiky mají různé pravomoci a zodpovědnosti, a proto je důležité, aby tyto složky spolupracovaly a koordinovaly své činnosti tak, aby byly účinné a současně respektovaly zákony a lidská práva. To může zahrnovat výměnu informací, společné cvičení, spolupráci při plánování a vedení operací a další prvky.

V případě ochrany objektů může součinnostní cvičení znamenat aktivaci jednotlivých oddělení útvaru, vedoucí k prověření znalosti jednotlivých úkolů, způsobu provedení zásahu a rychlost a přesnost provedení. V práci je vytvořen návrh na součinnostní cvičení jednotlivých oddělení související se situací napadení muniční základny několika osobami. Z důvodu zajištění bezpečnosti byla užita smyšlená jména a data.

Čj. XX

Počet listů: 8

Schvaluji
plk. gšt. Ing. Jan Korecký
velitel
podepsáno elektronicky

Olomouc 15. březen 2023

PLÁN PROVEDENÍ SOUČINNOSTNÍHO CVIČENÍ

dne: 15. 3. 2023

Téma:	NÁCVIK SOUČINNOSTI PŘI AKTIVACI SMĚNY OO A SKRZ
Učební úkoly:	<ol style="list-style-type: none">1. Návčik spojení po aktivaci směny OO, předání informací SOD Olomouc a SkRZ PohOd.2. Činnost směny OO při aktivaci po napadení objektu.3. Aktivace SkRZ PohOd.4. Aktivizace posilových jednotek OdOO.5. Provedení účinného policejního zákroku v TP ZÚ ve dne.
Místo:	ZÚ KVĚTNÁ
Metoda:	SOUČINNOSTNÍ CVIČENÍ
Účast:	ODOO, POHOD VEVP OLOMOUC, SOD OLOMOUC

zpracoval: por. Bc. Denisa Vostalová
řídící zaměstnání: pplk. Ing. Petr Černý

9.1 Učební cíle

- Provéřit schopnost komunikace a kvalitu předávání informací mezi VSm, SOD, SkRZ.
- Zdokonalit účastníky cvičení při provádění policejní ochrany prostoru ZÚ.
- Provéřit schopnost zapojení posilových jednotek z jiných pracovišť OdOO.
- Procvičit SkRZ a OdOO v taktických postupech a přípravě policejního zákroku proti pachatelům v ZÚ.

- Provéřit stav připravenosti cvičících k provádění součinnosti.
- Procvičit taktické postupy za součinnosti instruktorů PohOd v TP.

9.2 Organizační pokyny

ŘÍDÍCÍ ZAMĚSTNÁNÍ:	pplk. Ing. Petr Černý
MATERIÁL A POMŮCKY:	vybavení směny OO a SKRZ, spojovací prostředky Pegas, písemná příprava, Plán provedení součinnostního cvičení.
ÚSTROJ:	oděv vz. 95, kombinéza pro VP, boty polní, baret, přilba a vesta ochranná balistická.
VÝZBROJ A VÝSTROJ:	osobní přidělená zbraň (Sa 9HK, Pi Glock 17, brokovnice Benelli, Pu 5,56 Bren), dalekohled EDF, Leica Big 25, Simrad GN-2.
VOZIDLA:	WV Transporter, MB Vito, Š-Octavia, LR 110, LR Discovery, Ford Ranger, Toyota Hilux.

Písemné přípravy byly zpracovány na celý rok OdOO VeVP Olomouc. Dohovor na využití prostor ZÚ Květná – OdOO zajištěn.

9.3 Plán spojení

a) Přehled používaných radiových spojovacích kanálů:

Hlavní kanál pro spojení VP:

TKG 333 - použití pro komunikaci při zabezpečení a provádění cvičení všemi účastníky radiového provozu VP.

Hlavní kanál pro spojení VP – PČR:

TKG 222 - použití pro komunikaci při provádění cvičení všemi účastníky radiového provozu VP – PČR.

Záložní kanál:

TKG 111 - použití pro komunikaci při provádění cvičení všemi účastníky radiového provozu IZS.

b) Přehled volacích znaků:

Tabulka 6 Přehled volacích znaků

FUNKCE	VOLACÍ ZNAK	
	TKG 333, 222	TKG 111
Řídící	DUB xxx	DUB xxx
VSm Pr.OO	DUB xxx	DUB xxx
SpOSI	DUB xxx	
SpecZ	DUB xxx	
SOD	DUB xxx	JAVOR
V SkRZ Olomouc	ZAJÍC	TOPOL
SkRZ 1–4 Olomouc	ZAJÍC 1–4	
Hlídka PČR	SENO	
Oběžník	KLÍČ	KLÍČ
Rozhodčí 1, 2, 3	PETRKLÍČ	
Posilová jednotka OdOO 1	POSILA 1 - ...	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

c) Nastavení radiostanic:

- V průběhu cvičení používat TKG 333, 222 a TKG 111.
- V případě ztráty spojení odvysílat výzvu a čekat na odpověď, při navázání spojení pokračovat v rádiovém provozu podle pokynů, v případě neúspěchu několikrát opakovat.
- Zakazují všem účastníkům cvičení zasahovat do konfigurace nastavení spojovacích prostředků.

d) Používání radiostanic:

Cvičící mají radiostanice stále zapnuté.

Obsah hlášení:

- Vlastní identifikace,
- oznámení prováděné činnosti, průběhu plnění úkolu apod.,

- další důležitá sdělení (zranění, vyčerpání, popř. jiné mimořádné události).

e) Vzor radiového provozu:

Oslovení: „xxx, xxx, xxx, ZDE xxx, xxx PŘÍJEM“ - opakovat do doby než se podaří navázat spojení

Zpráva: „xxx, ZDE xxx, ZNĚNÍ ZPRÁVY (předem promyslet, formulovat jasně, stručně, výstižně), ZDE xxx, PŘÍJEM!“

Zkrácená forma: „ZNĚNÍ ZPRÁVY, ZDE xxx, PŘÍJEM!“

Ukončování spojení: např. „ROZUMÍM, ZOPAKUJE ZNĚNÍ ZPRÁVY, ZDE xxx, PŘÍJEM!“

f) Používání mobilních telefonů:

Při neúspěšném pokusu o navázání spojení vysílačkou v případě akutní nouze nařizují použít ke spojení mobilní telefon.

9.4 Fáze součinnostního cvičení

1. Fáze: dne 15. 3. 2023 od 08.00 – 8.20 hod. – Zahájení zaměstnání

- Nástup a kontrola připravenosti cvičících;
- Poučení o BO;
- Kontrola zbraní a uložení munice.

2. Fáze: dne 15. 3. 2023 od 8.30 – 10.30 hod. – Provedení policejního zákroku

- Narušení TP ZÚ, hlášení napadení v TP, organizace součinnosti, vyžádání podpory posilových jednotek ostatních pracovišť OdOO, zásahové skupiny, PČR;
- Přesuny posilových jednotek z ostatních;
- Komunikace s hlídkami PČR, součinnost k uzavření přístupových a únikových cest ze zájmového prostoru cestou PČR;
- Komunikace se SkRZ a posilovými jednotkami, vyslání zásahových týmů k provedení policejního zákroku, pátrání po narušitelích, provádění policejní ochrany;
- Provedení policejního zákroku.

3. Fáze: dne 15. 3. 2023 od 11.00 – 12.00 hod. – Vyhodnocení cvičení a ukončení cvičení

- Vyhodnocení splnění učebních úkolů a dosažení cílů cvičení;
- Kontrola zbraní, munice a materiálu;
- Ukončení zaměstnání a odjezd do posádek.

9.5 Bezpečnostní opatření

- Všechny účastníky cvičení před zahájením cvičení řádně proškolit ze všech bezpečnostních opatření, případně provést dotaz na pochopení konkrétních bezpečnostních opatření cvičícími,
- po celou dobu cvičení důsledně trvat na dodržování všech vydaných bezpečnostních opatření,
- za základ bezpečnosti cvičení považovat přísnou kázeň a organizovanost zaměstnání, přesné a důsledné plnění nařízení, rozkazů, povelů a signálů vydávaných řídicím cvičení,
- jakákoli porušení bezpečnostních opatření přísně postihovat, vyvozovat z nich důsledky,
- případná zranění, úrazy, jiné újmy na zdraví, na materiálu a prostředí cvičení řešit s účastníky a přijímat účinná opatření k odstranění následků (ošetření zraněného, odvoz do zdravotnického zařízení, vyproštění techniky, včetně sepsání záznamů).

Zbraně a střelivo

- Všichni cvičící budou mít po celou dobu cvičení zbraně bez zásobníků, zásobníky v pouzdrech,
- mimo směny policejní ochrany PrOO budou mít všichni účastníci cvičení zásobníky prázdné – munici uložit v přivezených bednách ve skladišti zbraní a munice směny policejní ochrany PrOO, směně policejní ochrany PrOO nevydávat munici do dlouhých zbraní.

V průběhu cvičení

- Zakazují provádět odběr vody z neprověřených zdrojů,
- zakazují požívat alkoholické nápoje,

- nařizují věnovat zvýšenou pozornost provozu v noci, za ztížených situací veliteli vozů sesednout a osobně navádět vozidlo na komunikaci i v terénu,
- dbát zásad osobní i kolektivní bezpečnosti,
- jakoukoliv zvláštní událost nebo vybočení z norem ihned hlásit řídicímu cvičení.

Bezpečnostní opatření při výcviku s dopravní technikou

- Před zahájením přesunu vydat rozkaz pro přesun, ve kterém určit úkol, osu přesunu, max. rychlost, vzdálenost mezi vozidly, pořadí vozidel, nebezpečná místa na ose, způsob spojení, místo osob v technice, činnost při nenadálé zastávce, poruše, činnost po dojezdu do prostoru ukončení přesunu,
- respektovat dopravní značení a všechna pravidla silničního provozu,
- při použití zvláštního výstražného světelného a zvukového zařízení dbát právních norem a interních normativních aktů, hlavně zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a RMO č. X/2000 Pravidla používání vozidel v rezortu Ministerstva obrany a řízení provozu vozidel na pozemních komunikacích při pohybu vozidel ozbrojených sil na pozemních komunikacích, dbát zvýšené opatrnosti, předpokládat možné reakce ostatních řidičů,
- na každém vozidle určit velitele vozu, jimi vydat konkrétní úkoly (pokyny, omezení) pro přesun,
- nasedat a sesedat jen na stojící vozidlo a jen na rozkaz velitele vozu,
- během přesunu zakazují na vozidlech stát, vyhazovat jakékoliv předměty, kouřit,
- při poruše zastavit na pravém okraji vozovky, zabezpečit regulaci před a za vozidlem,
- při průjezdu zúženými a sníženými místy se přesvědčit, zda je průjezd možný a bezpečný.

Protipožární bezpečnostní opatření

Určit družstvo (skupiny) k likvidaci požárů, k tomuto účelu zajistit její vybavení potřebným materiálem, případně technikou. K tomu nařizují:

- velké požáry hasit z bezpečnostních důvodů jen na rozkaz (se souhlasem) řídicího cvičení,

- k likvidaci požáru používat ženíjní nářadí (lopaty, krumpáče), hořící části zasypat zeminou nebo pískem, případně k hašení využít hasicích přístrojů z techniky,
- zabezpečit okamžité vyvedení osob a techniky z ohrožených prostorů požáru, požár lokalizovat, nezdržovat se pod hořícími větvemi vzrostlých stromů,
- k hašení požáru, který není schopna zvládnout cvičící jednotka povolat VHJ,
- po uhašení požáru ponechat potřebný počet osob k likvidaci jeho dalšího možného vzniku,
- kouřit a používat otevřený oheň zakazují v celém prostoru cvičení a v celém průběhu cvičení, včetně přestávek.

Ekologická opatření

V souladu s vydanými předpisy a zákony o ekologických opatřeních zabránit rozsáhlému ničení porostů, únikům ropných produktů a vzniku života ohrožujících koncentrací jakýchkoliv látek na zemi, ve vzduchu i ve vodě. K tomu nařizují:

- kontrolovat bezzávadnost bojové a jiné techniky, s důrazem na možnosti úniku ropných a jiných jedovatých látek,
- v případě úniku ropných produktů okamžitě přijmout opatření k zabránění jejich pronikání do půdy, do vody/odčerpávat do nádob a baněk na PHM,
- únik ropných a jedovatých látek ihned hlásit nadřízenému veliteli (řídícímu cvičení),
- zabránit svévolnému a zbytečnému ničení rozsáhlejších částí porostů.

Zdravotní zabezpečení

Při organizaci vojenského výcviku a přípravy k ochraně všech příslušníků rezortu Ministerstva obrany a k prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 nařizují plnit zvýšená hygienická a mimořádná opatření následovně:

- vojenský výcvik a příprava příslušníků VP na území ČR organizovat tak, aby výcvik probíhal separátně po malých organických jednotkách (do 30 osob), které po celou dobu provádí výcvik odděleně a nepřichází navzájem do úzkého a dlouhodobého kontaktu,
- vytvořit pro každou organickou jednotku vlastní oddělený prostor pro odpočinek, pro osobní hygienu a pro stravování,

- po celou dobu konání vojenského výcviku a přípravy pravidelně kontrolovat zdravotní stav příslušníků VP, dotazem na případné známky onemocnění, popřípadě měřením tělesné teploty,
- vyčlenit prostor pro případnou izolaci nemocných a zabezpečit transport nemocného k ošetření nebo k domácímu léčení,
- v případě objevení příznaků akutního onemocnění u vojáků kontaktovat službu konajícího epidemiologa VZÚ nebo hlavní hygieničku MO k vyhodnocení rizika a nařízení preventivních opatření.

9.6 Námět

Při plnění úkolů směny RANGERS, signalizovaly technické prostředky v XX:XX hod. narušení vnějšího oplocení TP ZÚ v prostoru XXX (přesné místo bude určeno řídícím v den cvičení). Kontrolou video záznamu zjistil VSm pokus o vniknutí několika osob do TP. Následně se tyto osoby vydaly směrem XXX (přesný směr bude určen řídícím v den cvičení). Ze záběru, dle možností, VSm popsal, jak osoby vypadaly a co měly osoby s sebou. Propátráváním přilehlého okolí kamerami nebyl potvrzen pohyb dalších osob a techniky v TP.

Obrázek 8 Součinnostní cvičení Vojenské policie

Zdroj: Vojenská policie Tábor, 2022

10 KONTROLNÍ LIST (CHECKLIST)

Kontrolní list je analytickou metodou zkoumající správnost postupu orgánu nebo systému. Může být zpracován jak preventivně, tak následně jako zpětné zjišťování příčin a jeho využití je užitečné v oblastech bezpečnosti, rizik, sledování kvality nebo v běžné lidské činnosti. Je založen na principu uspořádaných činností a jejich plnění. Pro účely této diplomové práce byl vytvořen kontrolní seznam postupu řídicího zaměstnání (velitele zásahu pro případ ostrého zásahu) při vniknutí neoprávněných osob do zásobovacího úseku, díky kterému je možné předejít některým rizikům a jejich následkům.

Tabulka 7 Postup řídicího zaměstnání

Postup řídicího zaměstnání	Ano	Ne
Je zabezpečeno spojení se SOD?	X	
Je zabezpečeno spojení s ostatními hlídkami?	X	
Je stanoveno místo pro poskytnutí zdravotnické pomoci?	X	
Jsou zabezpečeny síly a prostředky potřebné k zásahu?	X	
Jsou zasahující jednotky opatřeny potřebným vybavením?	X	
Je fyzicky zajištěn celý perimetr?		X
Jsou zajištěny všechny příjezdové cesty?	X	
Je VSm dostatečně bezpečnostně zaopatřen?	X	
Proběhla zkouška spojení?	X	
Je na místě přítomen psovod?		X
Jsou z objektu vykázáni civilní zaměstnanci?	X	
Je určen zástupce řídicího?		X

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z uvedeného checklistu vyplývá, že objekt není dostatečně zabezpečen fyzickou ochranou po celém perimetru. V daném okruhu zhruba 5 kilometrů to však ani není možné dostatečně zabezpečit, a tak se využívá kamerového systému, který monitoruje celou oblast perimetru i vnitřního prostoru zásobovacího úseku. Za negativní lze označit nepřítomnost psovoda, a to z toho důvodu, že služební pes by mohl přispět k objasnění situace formou hledání stop po pachatelích a následně při zákroku proti nim. Stejně tak je považováno za negativní aspekt

skutečnost, že není určen zástupce řídicího pro případ jeho zranění nebo neschopnosti plnit dané úkoly z jiných důvodů.

Tabulka 8 Posílení hlídek PČR při kontrole pohybu osob

Posílení hlídek PČR při kontrole pohybu osob	Ano	Ne
Byly hlídky smíšené?	X	
Byli vojenští policisté dostatečně vybaveni?	X	
Byla kontrola prováděna namátkově?	X	
Měli vojenští policisté stejné pravomoci jako PČR?	X	
Mohla hlídka strategicky měnit stanoviště?		X
Bylo na stanovišti zajištěno sociální zařízení?		X
Byla zajištěna strava?		X
Byla hlídka opatřena ochrannými prostředky proti Covid-19?	X	
Byli příslušníci VP za činnost finančně odměněni?	X	
Byla výpomoc realizována pouze v denních hodinách?		X
Byli příslušníci VP pravidelně testováni na Covid-19?	X	
Byli příslušníci VP oprávněni nosit zbraň?	X	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2023

Z uvedeného checklistu vyplývá, že byli vojenští policisté dostatečně vybaveni a připraveni k plnění úkolů Policie ČR. Kvůli zajištění plynulosti provozu byly kontroly vozidel prováděny namátkově. Hlídka nemohla měnit svá stanoviště, a tak nikdo nemohl dané místo opustit, což byl problém hlavně kvůli nepřítomnosti sociálního zařízení. Jídlo si museli všichni zajistit sami na své náklady. Hlídky byly realizovány také v nočních hodinách a v případě výskytu protiprávního jednání tato hlídka následně řešila operativně. V některých případech prováděla hlídka také kontrolu ostatních dokladů řidiče a vozidla.

Finanční analýza vybavení vojenského policisty

Pro získání přehlednosti o výstrojních součástkách vojenského policisty byla zpracována tabulka přehledu některých součástí, kterými je vystrojována Vojenská policie. Bunda značky Tilak byla pro Vojenskou policii teprve nedávno, konkrétně v roce 2022

a je primárně určena pro zimní období. Je složena ze dvou částí, přičemž spodní vrstvu tvoří vložka do bundy, která je tvořena z velmi kvalitního materiálu, připomínající bundu Snugpak. Druhou část tvoří vrchní bunda, která je díky materiálu spandex velmi pružná a společně se spodní vrstvou tak tvoří tepelný komfort.

Tabulka 9 Vybavení vojenského policisty

Produkt	Odhadovaná cena v Kč
Tričko VP	295,-
Kalhoty vzor 95	1300 - 1700,-
Blůza vzor 95	1200,-
ECWCS bunda + kalhoty	4500,-
Boty polní goretex	2900,-
Bunda černá Tilak 2 ks	10000 – 12000,-
Baret černý	160 - 300,-
Kombinéza černá VP	1500 – 1900,-
Svetr černý vzor 95	1200,-
Triko zimní termo	460-560,-
Bunda termo	3900,-
Výsledek	27415 – 30455,-

Zdroj: Vlastní zpracování podle Military range, 2023

V tabulce byly vypsány některé základní výstrojní součástky, kterými VP disponuje. Vymezeny jsou pouze některé základní věci, kterými je VP vystrojena. Z výše uvedených údajů vyplývá, že vystrojení jednoho vojenského policisty stojí zhruba 30000,- Kč. Součástky, kterými jsou například polní boty, termo, tričko VP nebo kalhoty a blůza, jsou pravidelně vydávány nejméně jednou za 3 roky. Vojenský policista má proto nárok část z vybavení pravidelně obdržet v některé výdejně součástek naturálního odívání.

11 NÁVRHY NA LEPŠÍ VYUŽITÍ ZDROJŮ VOJENSKÉ POLICIE A NA ZLEPŠENÍ JEJÍ ČINNOSTI

Na základě provedené analýzy bylo navrženo několik opatření, které by mohly vést ke zlepšení aktuálního stavu Vojenské policie a zlepšit tak její využití pro případy vzniku krizové situace nebo při vyhlášení nouzového stavu.

K analýze využití zdrojů Vojenské policie byla použita metoda SWOT, která pomáhá silné a slabé stránky dané organizace a také jejich příležitosti a hrozby.

Mezi silné stránky Vojenské policie lze rozhodně zařadit její znalost policejní činnosti, která je téměř totožná s činnostmi Policie ČR, která má působnost na celém území republiky. Vojenská policie může v případě potřeby poskytnout součinnost a výpomoc v různých oblastech. Této služby bylo využito při omezení volného pohybu osob, kdy Vojenská policie vypomáhala ve smíšených hlídkách s PČR při kontrolách na hranicích okresů. Při této činnosti měla Vojenská policie možnost nahlédnout do policejní práce jiné složky a vyzkoušet si tak i jiné aktivity. Při nočních hlídkách se VP dostala také k lustracím osob a při nich zjistila některé zajímavé informace, například udělený zákaz řízení osobě, kterou pak následně společně s PČR předvedla na policejní stanici. Při takovýchto činnostech může VP získávat nové zkušenosti, které mohou pozitivně přispět k její samotné činnosti. Autorkou je tedy navrženo vytvoření spolupráce mezi Policií ČR a Vojenskou policií, kdy by mohla VP jednou za stanovený čas (nejméně jednou za půl roku) vypomáhat ve smíšených hlídkách s Policií ČR, kde by získala zkušenosti přímo z praxe. Ve své vlastní praxi VP má případy k řešení a také pravidelně provádí kontroly ve vojenských objektech se zaměřením na kázeň, ustrojenost, dodržování rychlosti v objektech a také parkování vozidel na vyznačených parkovištích s příslušným oprávněním. Součinnost s Policií ČR by mohla pomoci jak jedné, tak druhé straně. Pro Policii ČR by to znamenalo menší pracovní vytíženost a možné usnadnění a pro VP je to příležitost k získání zkušeností z praxe. Pro poskytování takové pomoci by bylo využito i dalších silných stránek VP, mezi které by byla rozhodně zahrnuta flexibilita, všestrannost a profesionalita.

Mezi slabé stránky Vojenské policie bezpochyby patří její počty příslušníků, kterých je okolo 1200. Rozhodně by měla své počty navýšit ať už z hlediska vlastní bezpečnosti, nebo pro případ nutnosti pokrytí jiných míst v případě nasazení. V této oblasti je autorkou navrhováno nesnižovat kritéria pro přijetí uchazečů, což znamená nesnížit limity psychotestů ani fyzických testů. Fyzické testy autorka hodnotí pozitivně z hlediska prvotního prověření

uchazeče. V porovnání s Armádou ČR, která nemá ve svých podmínkách k přijetí splnění přezkoušení z vytrvalostního běhu ani jinou formu běhu, toto hodnotí autorka jako významné pro budoucí účely. Vojenská policie má ke svému přijetí i další požadavky na fyzickou zdatnost, kde lze ověřit stav uchazeče. Spousta uchazečů, kteří nastoupí na základní přípravu bez takového předchozího ověření, je mnohdy překvapena, a to následně vede k jejich předčasnému ukončení služebního poměru. K navýšení počtů vojenských policistů by mohla přispět finanční motivace, i taková pro budoucí účely. V minulosti měli vojenští policisté násobek za odsloužené roky, kdy například za odsloužených 10 let bylo počítáno 15 let. Ty byly ovšem před několika lety zrušeny a zůstaly pouze některým jiným složkám, což autorka hodnotí jako negativní aspekt a možnou nemotivovanost pro některé uchazeče a sloužící příslušníky a navrhuje opětovné zavedení. Za negativní považuje autorka také dojezdové časy jednotek Pohotovostního oddělení v případě napadení objektu v působnosti VP. Dojezdové časy se nedají příliš ovlivnit kvůli dislokaci Pohotovostních oddělení. V minulosti však příslušníci těchto oddělení drželi jiné formy pohotovostí, kdy například na útvaru zůstali po dobu 3 dnů a poté se vystřídali s jinou skupinou držící pohotovost. Pohotovosti by mohly držet také jednotky nacházející se v bližší vzdálenosti od muničních základů, které by v případě potřeby mohly dorazit na místo jako první. Pro účely modernizace vybavení, které se k VP nedostává v tak krátké době, jak by mělo, je navrženo projednání této oblasti a možnost obměny některé techniky, případně rozšíření arzenálu zbraní. Vojenská policie je samostatnou složkou spadající přímo pod Ministerstvo obrany. Zároveň je každý vojenský policista také vojákem z povolání, účastní se stejných kurzů jako Armáda ČR a nosí stejný služební stejnokroj, ke kterému náleží jiné součástky a doplňky s rozdílem, že vojenský policista nosí místo jmenovky služební číslo. V legislativě by mohlo dojít k úpravě a postavit tak Vojenskou policii na své vlastní místo. Ta se řídí sice svým zákonem o Vojenské policii, ale platí pro ni také jiné zákony a její postavení je tak často zmatené. Autorka tedy navrhuje případné změny legislativy pro přesnější vymezení a postavení Vojenské policie.

Z hlediska příležitostí je pro VP přínosné provádět pravidelná součinnostní cvičení se složkami IZS, jako je Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR nebo Zdravotnická záchranná služba. Tato cvičení dokonale prověří znalosti vojenských policistů a sledují jejich činnosti pro případ reálných situací. To souvisí také s výše zmíněným návrhem spolupráce s PČR. Získáváním kontaktu s civilním obyvatelstvem se VP dostává do většího povědomí lidí a získává tak jejich důvěru. Při výpomoci u mimořádných událostí následkem

povodní, kdy byl vyhlášen nouzový stav VP působila, stejně jako PČR, při ochraně obydlí evakuovaných osob, čímž pomohla předejít značnému množství krádeží. To je hodnoceno jako přínosné z hlediska získávání zkušeností a autorkou je proto navrženo poskytování policejní ochrany ve větší míře. Bezpochyby tak může VP výrazně přispět i na místech zásahu v případě poskytnutí zdravotní pomoci, odsunu raněných nebo při koordinaci a výpomoci veliteli zásahu. Z hlediska nevojenského charakteru tak VP působila také při dohlížení na dodržování karanténních opatření v oblastech některých obcí v souvislosti s vyšší mírou výskytu onemocnění Covid-19, kde působila společně s PČR ve smíšené hlídce a měla zde možnost využití monitoringu prostoru obce.

Největší hrozbou pro VP i další ozbrojené složky je jednoznačně bezpečnostní situace, která neustále kolísá a způsobuje tak jisté obavy. Může způsobit ohrožení například muničních základen, nebo jiných strategických objektů působením hrozby násilím nebo teroristickou akcí a v nejhorším důsledku pak samotné napadení ČR významných míst, jako jsou právě sklady munice. Pro tyto případy je navrhováno posílení směny ochrany objektů o několik příslušníků VP nebo ozbrojených sil, kteří by působili pro případ obrany a účinněji tak zamezili pronikání nepřítelů.

Vojenská policie má významné schopnosti při plnění stanovených úkolů, jako střežení objektů a budov, doprovody a ochrana osob a řešení krizových situací. Tento potenciál by bylo vhodné využít ve více oblastech a zapojit tak Vojenskou policii do více činností.

Autorka navrhuje další doporučení, která nesouvisí s řešenou problematikou, ale mohou do jisté míry přispět k motivaci příslušníků Vojenské policie. Pro tyto účely autorka navrhuje získávání zbrojního průkazu u Vojenské policie, a to skupinu D, která je určena pro výkon povolání. Dalším návrhem je zavedení dámských velikostí a střihů. V současné době je v Armádě i u Vojenské policie již velký počet žen, ale tomu některá výstroj není uzpůsobena. Velikosti i střihy různých výstrojních součástí jsou řešeny spíše v pánských velikostech, což je pro ženy nekomfortní, ať už v průběhu výcviku nebo při běžných činnostech.

ZÁVĚR

Diplomová práce se věnovala specifickým činnostem Vojenské policie v době nouzového stavu i mimo něj. Cílem práce bylo vymezit specifické činnosti Vojenské policie, které provádí v době nouzového stavu a činnosti, které provádí běžně a následně vytvořit analýzu využití zdrojů Vojenské policie. Dílčím cílem bylo pomocí dostupných zdrojů popsat Vojenskou policii a její hlavní úkoly, čím se zabývá a jakou má působnost. V návaznosti na působnost Vojenské policie také popsat činnosti při vzniku krizové situace a postup jejich řešení Vojenskou policií. Cílů práce bylo dosaženo pomocí metody SWOT analýzy, Checklistu a návrhem na součinnostní cvičení Vojenské policie při napadení objektu.

Práce byla rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou, které na sebe navazují. V úvodu teoretické části byla definována právní úprava týkající se Vojenské policie a její historický vývoj a vznik. Následně byla vyčleněna organizační struktura se zaměřením na jednotlivá velitelství a samotné povinnosti a oprávnění Vojenské policie. Na oprávnění VP navázala kapitola oddělení Vojenské policie se zaměřením na jejich specifické činnosti. V poslední kapitole teoretické části byly vymezeny specifické činnosti Vojenské policie v případě nouzového stavu a při vzniku krizové situace nebo jiné události.

Praktická část byla zaměřena na analýzu využití zdrojů Vojenské policie a na její současný stav pomocí metody SWOT. Dalším bodem praktické části byl návrh na součinnostní cvičení Vojenské policie v rámci prověření její činnosti a spolupráce s ostatními složkami. Pro ověření postupu řídicího zaměstnání byl zpracován Checklist, na který navázal další Checklist, který se zabýval posílením hlídek PČR pro kontroly pohybu osob. Z výsledků těchto metod byly vypracovány návrhy na lepší a efektivnější využití Vojenské policie při různých činnostech a zlepšení její samotné činnosti. Na základě provedených analýz a výsledků byly z pohledu autorky cíle práce splněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CRANE, Conrad C. a W. Andrew TERRILL, 2003. *Reconstructing Iraq: Challenges and missions for Military forces in a post-conflict scenario*. Carlisle, PA: Strategic Studies Institute U.S. Army War College, 24. Dostupné také z: <https://www.jstor.org/stable/resrep11615?seq=2>

ČESKÁ REPUBLIKA. Nařízení vlády č. 68 ze dne 16. března 2015, o stanovení seznamu speciálních odborností a činností nezbytných pro plnění úkolů ozbrojených sil a Vojenské policie a výše stabilizačního příspěvku. Sbírka zákonů ČR. 2015, částka 34. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-68?text=>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Ústavní zákon č. 110 ze dne 22. dubna 1998, o bezpečnosti České republiky. Sbírka zákonů ČR. 1998, částka 39. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Vyhláška č. 100 ze dne 28. května 2018, o technické způsobilosti a pravidelných technických prohlídkách vojenských vozidel. Sbírka zákonů ČR. 2018, částka 52. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2018-100?text=>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Vyhláška č. 140 ze dne 28. května 2019, kterou se mění vyhláška č. 301/2013 Sb., o stanovení způsobu zevního označení Vojenské policie a vojenských policistů, vzoru služebního průkazu a barevného provedení a označení dopravních a speciálních prostředků Vojenské policie, ve znění vyhlášky č. 286/2016 Sb. Sbírka zákonů ČR. 2019, částka 60. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-140?text=>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 219 ze dne 14. září 1999, o ozbrojených silách České republiky. Sbírka zákonů ČR. 1999, částka 76. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219?text=>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 224 ze dne 12. srpna 2015, o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií). Sbírka zákonů ČR. 2015, částka 93. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-224#f5677141>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 250 ze dne 12. července 2016, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Sbírka zákonů ČR. 2016, částka 98. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250?text=>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 300 ze dne 21. srpna 2013, o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii). Sbírka zákonů ČR. 2013, částka 115. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 361 ze dne 14. září 2000, o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Sbírka zákonů ČR. 2000, částka 98. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>.

ČESKÁ REPUBLIKA. Závazný pokyn Náčelníka Vojenské policie č. 13: Obsazování volných služebních míst ve Vojenské policii a v jednotkách aktivní zálohy Vojenské policie. Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2020. Ev. č. 8/12/52/2020-5104.

ČESKÁ REPUBLIKA. Závazný pokyn Náčelníka Vojenské policie č. 20: Pyrotechnická činnost Vojenské policie. Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019. Ev. č. 8/12/275/2019-5104.

ČESKÁ REPUBLIKA. Závazný pokyn Náčelníka Vojenské policie č. 25: Pohotovostní oddělení Vojenské policie. Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2017. Ev. č. 8/12/245/2017- 5104.

ČESKÁ REPUBLIKA. Závazný pokyn Náčelníka Vojenské policie č. 30: Dopravní a pořádková služba. Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2019. Ev. č. 8/12/279/2019-5104.

ČESKÁ REPUBLIKA. Závazný pokyn Náčelníka Vojenské policie č. 31: Organizace a řízení služební kynologie u útvarů Vojenské policie. Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2017. Ev. č. 8/12/69/2020-5104.

ČESKÁ REPUBLIKA. Závazný pokyn Náčelníka Vojenské policie č. 33: Používání donucovacích prostředků vojenskými policisty. Praha: Hlavní velitelství Vojenské policie, 2014. Ev. č. 8/12/133/2014-5104.

DEPUE, Mark R., 2007. *Patrolling Baghdad: A Military Police Company and the War in Iraq*. Lawrence: University Press of Kansas. ISBN 978-0-7006-1498-1.

DOLEJŠÍ, Ladislav et al. *Vojenská policie*. 1. vydání. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2020. ISBN 978-80-7278-813-2.

DOLEJŠÍ, Ladislav et al. *Vojenská policie*. 3., přepracované vydání. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2016. ISBN 978-80-7278-675-6.

ESSENS, Peter a Thomas de VRIES, 2016. *Effective Civil-Military Interaction in Peace Operations*. Springer. ISBN 978-3-319-26806-4.

FRYŠTÁK, Marek, 2015. *Dokazování v přípravném řízení*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-7687-7.

GROHMANN, Jan. Aktivní záloha Vojenské policie hledá nové zájemce. *Armadninoviny.cz* [online]. [cit. 2023-03-12]. ISSN 1805-4617. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/aktivni-zaloha-vojske-policie-hleda-nove-zajemce.html>

Historie až současnost Vojenské policie, 2014. *Vojenská policie Olomouc* [online]. Ministerstvo obrany ČR [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://vpolomouc.army.cz/historie-bojovy-prapor>

CHALUPSKÝ, Josef Bc., 2022. *Vojenská policie a její poslání* [online]. Praha [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://is.ambis.cz/th/bgvez/Diplomova_prace_-_Vojenska_policie_a_jeji_poslani.pdf. Diplomová práce. AMBIS vysoká škola, a.s. Vedoucí práce Mgr. Štěpán Strnad, Ph.D.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ, 1997. *Dějiny Policie a Četnictva*. Praha. ISBN 80-85821-52-4.

MAREK, Vladimír, 2007. *Stopy u Šatt-al-Arab: Z působení českých chemiků, zdravotníků a vojenských policistů na území Kuvajtu a jižního Iráku*. Praha: Ministerstvo obrany ČR. ISBN 978-80-7278-426-4.

MLÝNKOVÁ, Kateřina, 2023. *Ministryně obrany uvedla do funkce nového náčelníka Vojenské policie* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR [cit. 2023-03-21]. Dostupné z: <https://vp.army.cz/aktuality/ministryne-obrany-vedla-do-funkce-noveho-nacelnika-vojske-policie>

PIVOŇKA, Michal. *Vojenská policie by měla reflektovat potřeby AČR, a to jak v mírovém, tak ve válečném stavu* [online]. [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/vojska-policie-vp-ukrajina-armada-ceske-republiky>.

POLIÁN, Milan, 2001. Organizace a činnost veřejné správy. Praha: Prospektrum. ISBN 80-7175-098-0.

ROČEK, František. *Povodně před patnácti lety vyždímaly z lidí jen to nejlepší. Vládla solidarita* [online]. [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/povodne-pred-patnacti-lety-vyždimaly-z-lidi-jen-to-nejlepsi-vladla-solidarita-20170822.html.

ŠÍŠKA, Martin. *AČR ukončila svoji činnost na jižní Moravě: Celkem se vystřídala téměř tisícovka vojáků* [online]. [cit. 2023-04-17]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/acr-ukoncila-svoji-cinnost-na-jizni-morave-celkem-se-vystridala-temer-tisicovka-vojaku>.

Vojenská policie Tábor: O nás, 2014. *Vojenská policie Tábor* [online]. Ministerstvo obrany ČR [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://vptabor.army.cz/o-nas>

VONLEHMDEN, Jaroslav, 2020. *Práce Vojenské policie při ochraně VIP se zaměřením na elektronické zabezpečení* [online]. Kladno [cit. 2023-03-10]. Dostupné z: <https://dspace.cvut.cz/bitstream/handle/10467/91866/FBMI-BP-2020-Vonlehmden-Jaroslav-prace.pdf?sequence=-1&isAllowed=y>. Bakalářská práce. České vysoké učení technické v Praze.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
ČR	Česká republika
IZ SFOR	Iraqi Stabilisation Forces
IZS	Integrovaný záchranný systém
LR	Land Rover
MB	Mercedes Benz
ODOO	Oddělení ochrany objektů
OO	Ochrana objektů
POHOD	Pohotovostní oddělení
PROO	Pracoviště ochrany objektů
SKRZ	Skupina rychlého zásahu
SOD	Stálý operační dozorčí
SOG	Special Operations Group
TP	Technický prostor
VHÚ	Vojenský historický ústav
VIP	Very important person
VP	Vojenská policie
VSM	Velitel směny
VW	Volkswagen
ZÚ	Zásobovací úsek

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Kancelář vojenských policistů v Rusku r. 1917	17
Obrázek 2 Českoslovenští legionáři v Itálii	17
Obrázek 3 Teritorium Vojenské policie Olomouc.....	23
Obrázek 4 Cvičení Vojenské policie	30
Obrázek 5 Slaňování z vrtulníku	34
Obrázek 6 Den pozemního vojska BAHNA	37
Obrázek 7 Výpomoc v obci Šumvald	41
Obrázek 8 Součinnostní cvičení Vojenské policie.....	66

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Silné stránky	53
Tabulka 2 Slabé stránky.....	54
Tabulka 3 Příležitosti	55
Tabulka 4 Hrozby	56
Tabulka 5 Výsledky SWOT analýzy	56
Tabulka 6 Přehled volacích znaků	61
Tabulka 7 Postup řídicího zaměstnání	67
Tabulka 8 Posílení hlídek PČR při kontrole pohybu osob.....	68
Tabulka 9 Vybavení vojenského policisty	69

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Výsledky kategorií SWOT analýzy	57
Graf 2 Výsledky faktorů SWOT analýzy	57

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Přehled vyčleněných sil Olomouckého kraje při kontrole pohybu

Příloha P II: Rozmístění pracovišť jednotek Vojenské policie

PŘÍLOHA P I: PŘEHLED VYČLENĚNÝCH SIL OLOMOUCKÉHO KRAJE PŘI KONTROLE POHYBU

